SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1858. Vrijdag 31 December. N°. 53.

ADVERTENTIE-BLAD.	Prijs per Jaar voor *Samarang*	*f* 12.—
	„ „ „ buiten *Samarang*	„ 14.—
CHINEESCH BIJBLAD.	„ „ „ voor *Samarang*	„ 8.—
	„ „ „ buiten *Samarang*	„ 10.—

Dit Advertentie-Blad wordt iederen* VRIJDAG *uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden;* verder voor iedere *vijf* woorden *zestig duiten* of ½ *recepis*, behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

BERIGT.

Het is thans omstreeks 8 jaren geleden, dat wij onder vele drukkende en belemmerende locale omstandigheden dit ons plaatselijk Advertentie-Blad tot stand bragten. Tot dien tijd, was het als een privilegie beschouwd zelfs plaatselijke Advertentie-Blaadjes uit te geven. Op het stuk der drukpers bestond eene volstrekte wetteloosheid, alleen eene in gebruik gekomen gewoonte beperkte of belette het verschijnen van periodieke werken of dagbladen, zonder daartoe bijzondere en bepaalde vergunning te hebben verkregen.

Deze omstandigheid, gepaard met alle andere en meer materiëel te overwinnen moeijelijkheden, deed ons plaatselijk blaadje verre beneden het standpunt blijven, waarop het zich thans heeft geplaatst en van waar het steeds zal pogen verder te streven.

De geheele strekking onzer locaal-bladen buiten de hoofdstad is van dien aard, dat het eene ijdele en pedante poging zoude zijn, zich te willen verheffen of verklaren als een blad van algemeen politiek belang. Uit den aard der zaak meer beperkt tot datgene wat van bijzonder locaal belang is, zullen wij met anderen niet om den prijs dingen; geen berigten als die der *zekere* instelling van een regentschap in een rijk, waarmede wij in niet de minste aanraking staan, het éérst geven, zelfs dan niet wanneer een ieder, die eenigzins met den politieken gang van zaken bekend is, of daarbij belang heeft, dit ook lang vóór zulk een berigt met zekerheid kon voorspellen.

Wij wijzen met vertrouwen terug op den vooruitgang van ons blad sedert zijn bestaan, en zullen op dien weg van vooruitgang blijven voortgaan. Meer bepaaldelijk beperkt tot datgene, wat van meer plaatselijk belang is, zullen wij echter onze lezers op de hoogte trachten te houden van het belangrijkste, wat in de kolonie zelve voorvalt en te onzer kennisse komt, en vooral ook, zoo als wij dit zonder moeite en kosten te voren *altijd* hebben gedaan, hen bekend houden met al hetgeen de Overland-Couranten ons wezenlijk belangrijks mededeelen.

Ons veel vergroot formaat stelt ons reeds in de gelegenheid om aan den eisch van ons blad te voldoen, en een groote, telkens vermeerderde voorraad van drukmateriaal, voor speciale Advertentiën, doet ook in dit opzigt ons blad, zoo volledig mogelijk zijn.

Ons blad zal geen verhooging van prijs ondergaan; zelfs niet om de vele buitengewone nommers, betreffende landmailberigten en telegrammen, welke wij aan onze abonnés zoo ruim doen geworden.

Het doet ons leed, dat eene meer door ons betreurde dan voordeelige bepaling van het drukpers-reglement ons belet vele belangrijke, zuiver wetenschappelijke en industriële of commerciële artikelen, niet van belang ontbloot, te plaatsen, omdat menig verstandig man zijnen naam niet wil gesteld hebben, (zoo als deze wet dit verlangt,) onder stukken, die alleen zaken, en geenszins personen betreffen, eenen naam waarbij in dat geval niemand eenig belang heeft, doch dien men niet altijd gaarne voor het *vulgum pecus* heenwerpt, dikwerf om geen ongepaste personaliteiten in het leven te roepen of wat dies meer zij. Ondanks dit zeer *belemmerend* bezwaar zullen wij echter ook ten deze blijven doen, wat mogelijk en dienstig is of kan zijn.

Wij bevelen onzen nieuwen jaargang gerustelijk en met zelfvertrouwen, aan onze oude en nieuwe abonnenten.

De Uitgevers.

OFFICIEEL GEDEELTE.

IN NAAM DES KONINGS!

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen,* Salut! *doet te weten:

Dat Hij, lettende op art 16 der Wet van 1 Mei 1858, (staatsblad no. 62), gewijzigd bij art. 2 der wet van 24 December 1857, (staatsblad 1858, no. 47), waarbij onder anderen, is bepaald, dat de recepissen, uitgegeven krachtens de publicatie van 4 Februarij 1846, (staatsblad no. 3), zullen worden buiten omloop gesteld, nadat aan de houders gelegenheid tot inwisseling tegen zilveren munt, gulden om gulden, zal zijn verstrekt; — en dat het buiten omloop stellen der recepissen geschiedt, voor zooveel noodig, achtervolgens, in de onderscheidene gedeelten van Nederlandsch-Indië;

Lettende op de artikelen 20, 29, 30 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met den eersten Mei 1859 worden, in de Nederlandsch-Indische bezittingen buiten Java en Madura, buiten omloop gesteld de recepissen van *tien*, van *vijf-en-twintig*, van *honderd* en van *vijf honderd* gulden, uitgegeven krachtens de publicatie van 4 Februarij 1818, (staaatsblad no 3).

Art. 2. Tot en met den laatsten April 1859 (zon- en feestdagen uitgezonderd), zijn de in art. 1 bedoelde recepissen bij 's lands algemeene kassen op de hoofdplaatsen der verschillende Nederlandsch-Indische bezittingen buiten Java en Madura, verwisselbaar tegen zilveren standpenningen, gulden om gulden.

En op dat niemand hiervan onwetenddeid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst, en, voor zooveel noodig in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 20sten December 1858.

Chs. F. PAHUD.
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(*Staatsblad* No. 136.)

IN NAAM DES KONINGS!

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen,* Salut! *doet te weten:

Dat Hij, willende overgaan tot de vaststelling der minimum prijzen voor de taxatie van wollen en katoenen goederen vervaardigd bewesten de Kaap de Goede Hoop, bij invoer in Nederlandsch-Indie, gedurende het 1ste kwartaal 1859;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie.

Art. 1. Voor het 1ste kwartaal 1859 van kracht te verklaren, het bij ordonnancie van 24 September 1858, staatsblab n°. 109, voor het 4de kwartaal 1858, gearresteerde tarief van prijzen, volgens welke zullen worden geheven, de inkomende regten op wollen- en katoenen goederen, vervaardigd bewesten de Kaap de Goede Hoop, bij invoer in Nederlandsch-Indie.

Art. 2. Deze ordonnancie treedt in werking te Batavia, op den 1sten Januarij 1859 en op andere plaatsen, met den dag, waarop het staatsblad van Nederlaedsch-Indie, waarin deze ordonnancie is opgenomen, aldaar ontvangen wordt.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch Indie geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BUITENZORG, *den 22sten December* 1858.

Chs. F. PAHUD.
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(*Staatsblad No.* 137.)

IN NAAM DES KONINGS!

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen,* Salut! *doet te weten:

Dat Hij, wenschende te voorkomen, dat de rampen des oorlogs, die het rijk van Boni, op Celebes, bij voortdurende weigering tot herstel der grieven van het Nederlandsch-Indisch gouvernement jegens hetzelve, zal op zich laden, worden verzwaard door aan deszelfs onderdanen de middelen te laten, om zich in de vrijhaven Makassar van oorlogsbehoeften te voorzien.

Lettende op de artikelen 20, 29, 31, 33 en 43 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Tijdelijk, doch voor zoo lang dit in het belang van rust, vrede en orde in het gouvernement van Celebes en Onderhoorigheden noodig zal worden geacht, te schorsen het bepaalde bij § 2 der publicatie van 9 September 1846 (staatsblad n°. 27,) en diensvolgens voor de haven en stad van Makassar tijdelijk weder in werking te stellen het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, gearresteerd bij het besluit van 8 Augustus 1828, n°. 26 (staatsblad n°. 58;)

Zullende deze ordonnancie in werking treden met den dag dat dezelve te Makassar wordt ontvangen en daarvan door het gewestelijk bestuur aan de gemeente wordt kennis gegeven.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BUITENZORG *den 23sten December* 1858.

Chs. F. PAHUD.
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad n°. 138.)

Door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

ONTHEVEN:

Van de verdere vervulling zijner betrekking, de adsistent-resident van Tebing Tiugi, in de residentie Palembang, *C. C. van Coeverden.*

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen eerste klerk op het bureau van den chef der vierde waterstaats-afdeeling *J. F. Solle.*

BENOEMD:

Tot reizend predikant voor de dienst in de gemeenten te Riouw, op Banka en te Palembang, de predikant voor de dienst in Nederlandsch-Indie, ds. *B. J. Ovink*, onlangs uit Nederland alhier aangekomen.

Bij de Algemeene Rekenkamer.

Tot hoofdkommies, de eerste kommies bij die kamer, *T. E. de Nijs Bik.*
Tot eersten kommies, de tweede kommies bij die kamer, *W. E. van Spall.*
Tot tweeden kommies, *T. Knuttel*, laatst assistent der derde klasse bij de Factorij voor den Nederlandschen handel op Japan.

BEVORDERD:

Tot opzigter der tweede klasse bij de burgerlijke openbare werken, de opzigter der derde klasse *L. de Loo;* — met bepaling dat hij te Soerabaija gevestigd blijft.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot de uitreiking aan den eervol uit Z. M. militaire dienst ontslagen officier van gezondheid der tweede klasse, *J. Klap*, van eene acte van toelating tot de uitoefening der geneeskundige praktijk in de residentie Tagal.

TIJDELIJK BELAST:

Met de werkzaamheden, opgedragen geweest aan nu wijlen den landbouwkundigen chemist dr. *P. F. H. Fromberg*, eerste assistent bij denzelve *D. W. Rost van Tonningen;* met bevoegdheid zich te tituleren: waarnemend landbouwkundige chemist.

MILITAIR DEPARTEMENT.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie *P. Peereboom.*

BEVORDERD:

Bij het Wapen der Artillerie

Tot eersten luitenant bij het personeel, de tweede luitenant, bij het personeel *H. A. F. O. von Kurowskij.*

OVERGEPLAATST:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Wonosobo, de officier van gezondheid der derde klasse *J. Alken*, behoorende tot het groote militaire hospitaal te Samarang.

MENGELWERK EN BIJDRAGEN.

EEN OLIFANT-KANONNIER.

Men kent de manier, waarop in Indië de olifanten worden gebruikt en de diensten, welke deze dieren aan het Engelsche leger bewijzen. Wij deelen hier eene gebeurtenis mede, welke onlangs heeft plaats gehad en die bewijst, dat in ernstige omstandigheden de olifant evenveel moed kan aan den dag leggen.

Toen Generaal Outram in de maand Maart op Lucknow aanrukte, werd een zijner kolonnen, tusschen Sultanpur en Tyrabadi overvallen door een zeer talrijk korps oproerlingen, aan hetwelk zij een hevig gevecht moesten leveren. De brigade-generaal, die het bevel over de kolonnen voerde, werd tijdig genoeg gewaarschuwd, om zijne maatregelen te kunnen nemen. Na zijne troepen in positie te hebben gesteld, deed hij op eene kleine hoogte, in eene gunstige stelling, eene batterij van drie kanonnen plaatsen, bestemd om den vijand in de flank te beschieten.

De vuurmonden, welke bij deze gelegenheid gebruikt moesten worden, werden gedragen door een olifant Kubadar Mol II geheeten, een naam, welke door zijne moeder reeds in Indie was beroemd gemaakt. Toen de kanonnen op den rug des olifants geladen en in batterij waren gesteld, vatte de olifant post op eenige schreden achteruit.

Kort daarop nam het gevecht een aanvang; de batterij opende haar vuur en bragt den vijand groote verliezen toe. De opstandelingen ziende, dat zij alleen stond, besloten zich van haar meester te maken en rukten in grooten getalle tegen haar op. De Engelschen hielden een levendig vuur; maar de kogels der opstandelingen bragten hun welhaast aanzienlijke verliezen toe.

De olifant, die de wisselingen van het gevecht aandachtig volgde, zag dat de kanonniers vielen en dat zij vervangen moesten worden. Ten einde zich nuttig te maken, ging hij, in den kruidwagen links van de batterij geplaatst, de patronen halen en reikte die met zijn snuit den soldaten aan wien deze hulp uitstekend te pas kwam. De vijand rukte nog steeds voorwaarts. De kanonniers tot een getal van drie verminderd, slaagden niettemin er in om de stukken te laden en wachtten toen tot dat de opstandelingen nog meer genaderd zouden zijn, om dan op hen los te branden; in dit oogenblik vielen alle drie doodelijk gekwetst neder.

De kanonnier, die de lont in de hand hield, riep onder het nedervallen het: Help ons dappere Kubadar! De olifant naderde, vatte de lont met den snuit, vuurde het eerste stuk af, waarvan het schot de opstandelingen een oogenblik besluiteloos deed stilstaan; hij ging ook voort met het tweede en ook met het derde stuk, toen twee kompagnien infanterie ter hulp der batterij gezonden, aankwamen en na een hevigen strijd het geluk hadden de opstandelingen op dat punt te verjagen. Na de overwinning werd de olifant wegens zijn dapper gedrag geprezen. Dit merkwaardig voorval is vermeld in een rapport van den kommissaris-generaal van het Engelsche leger over den staat der militaire middelen van vervoer in Indie; dit stuk bevindt zich onder de dokumenten aan het Huis der Gemeenten medegedeeld.

Zoodanige daad zal niemand verwonderen, wanneer men zich herinnert, dat generaal Napier in zijn werk over de oorlogen in Indië, een geheel hoofdstuk heeft gewijd aan de beschrijving der verdiensten van de olifanten en dat Arder Ali, de beroemde Tipijo-Saib, in een veldslag, welken hij in 1760 aan de Moharatten leverde, gered werd door de schranderheid en den moed van een dezer belangwekkende dieren.

PUFFS.

Daar zaten in de herberg reis vier kameraden onder een glaasje — de lezer moet weten, dat het geval waar gebeurd is — en die kwamen druk aan 't redeneren, en als men zoo aan 't redeneren komt, dan raakt men ook ligt aan 't bluffen en snoeven, en wil de een nog al vreemder en raarder dingen dan de ander hebben beleefd. Zoo vertelde dan Sam b. v. dat zijns vaders huis op een hoogen berg lag, en hoe 't daar zoo hard waaijen kon, dat er geen voorbeeld van was te vinden. Achter 't huis, daar hadden ze een groote mestvaalt

BEKENDMAKINGEN.

BLAAUWE VLAG.

Voor het Land. Bij het weder invallen der Westmousson, acht de ondergeteekende het noodig, het publiek bekend te maken, dat het hijschen eener Blaauwe Vlag van den uitkijk van het Havenkantoor alhier, zoomede aan het Wachtschip, liggende in de rivier nabij het kustlicht, bij voortduring tot teeken zal verstrekken, dat de vaart over de bank der Samarangsche rivier, ten gevolge van zware branding als gevaarlijk kan worden beschouwd.

Gezagvoerders van Schepen worden in het belang der aan hunne zorgen toevertrouwde équipage in het bijzonder indachtig gemaakt aan hunne verpligting tot het uitvaardigen van de noodige bevelen aan hunne Scheeps-Officieren en onderhoorigen, om, zoo lang de Blaauwe Vlag waait, geene sloepen van boord naar den wal of omgekeerd te zenden, terwijl in het algemeen een ieder dien zulks mogt aangaan wordt aangemaand om zich deze waarschuwing ten nutte te maken.

De Resident van Samarang,
Bij afwezigheid:
SAMARANG, *De Adsistent Resident voor de policie,*
den 8sten Dec. 1858. SERLÉ.

De Resident van *Rembang* maakt bekend, dat op den 27sten December aanstaande op de Stapelplaats te *Karangtenga*, district *Ngawen*, Afdeeling en Regentschap *Blora*, zullen worden verkocht p. m. 3000 stuks Djatie-Balken, waarvan de voorwaarden van verkoop breeder vermeld zijn in de *Java-Courant* van den 15den December 1858.

REMBANG, *De Resident, Super-Intend. van het den 17den Decemb.* 1858. *Vendu-Departement,*
VAN LAWICK VAN PABST.

Voor de Policie. De Adsistent Resident voor de Policie, brengt bij deze in herinnering, het verbod bij gelegenheid van de jaarsvernieuwing, zonder voorafgaande permissie op 's Heeren wegen in de stad en voorsteden van *Samarang*, vuurwapens of vuurwerken van welken aard of samenstel ook, af te schieten of af te steken, terwijl de overschrijding van dit verbod in de nabijheid van het Arsenaal of Laboratorium, de onmiddelijke arrestatie van den schuldige zal ten gevolge hebben, onverminderd de verdere vervolging tot straf.

De Adsistent Resident voornd.,
SERLÉ.

Voor de Policie. De ondergeteekende brengt bij deze ter kennisse van het publiek, dat ter voorkoming van ongelukken, alle Rijtuigen van waar ook komende en gaande naar het Komidie-gebouw, in den avond van Zaturdag den 1sten Januarij 1859, zich langs de Heeren- en Oosterwalstraat zullen moeten begeven en zich van daar naar de Noorderwalstraat zullen moeten verwijderen.

Koetsiers in wiens dienst zij ook mogen zijn, zich aan het bovenstaande voorschrift niet onderwerpende, zullen worden verpligt met hunne Rijtuigen terug te keeren en de bepaalde volgorde in acht te nemen.

De Ads. Res. voor de Policie,
SERLÉ.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Advertentiën.

Wordt bekend gemaakt dat op den 14den Januarij aanstaande, te *Salatiga*, op publieke vendutie zullen verkocht worden: Twee Vastigheden, gelegen ter Hoofdplaats aldaar, wijk Lett. W No. 12ᵃ en wijk Lett. W No. 12, en op den 25sten daaraanvolgende, een Vastigheid, gelegen ter Hoofdplaats *Djocjokarta*, Blok Lett. C No. 35, allen toebehoorende aan den boedel van wijlen *EVA SUSANNA WOLFF*, Weduwe JACOB ALEXANDER.

De mede Testamentaire Executeur,
(1736) F. B. F. SCHALK.

ONTVANGEN:

Versche Hammen en Zoetemelksche Kazen,
(1737) bij F. A. PRINGIERS.

Heden de eerste

Nieuwe Haring

PER VALPARAISO ONTVANGEN,
bij partij en per vaatje verkrijgbaar bij
(1712) THOOFT & CO.

Steeds Verkrijgbaar:

Lijn-Olie.
Loodwit.
Diverse soorten Verwen.
Glazen Dakpannen.
Glasruiten van verschillende dimensiën.
Toile Métallique,
(1738) bij F. A. PRINGIERS.

Pas Uitgepakt:

Veterband.
Satin Lint.
Zwart Zijden Fluweel Lint.
Extra fijne Geborduurde Dames Kragen, Chemisettes, Entre Deux en Strooken.
Wit Geglansde Voering Katoen.
Jaconnet Robes à Volants.
Organdies.
Jaconnets,
(1739) bij GEZUSTERS GEIB.

Gebak-Amandelen in zakken,

(1740) bij ANDREAS, SCHALLIG & CO.

Uitgepakt

eene belangrijke factuur, bestaande in:

Sporen.
Stijgbeugels.
Rij-Stangen.
Wagen dº.
Rij-Trensen.
Wagen dº.
Kantoor-Lampen met 1 & 2 lichten.
Kinder-Bekers.
„ Belletjes.
Messenkrukjes.
Tafelschellen.
Servetten-Ringen.
Spaar-Potten.
Etuis met Mes, Lepel en Vork voor Kinderen.
Broodmandjes.
Suikertangen; etc., etc., etc.

alles van nieuw Zilver.

benevens:
Extra fijne Scharlaken Tafelkleeden van verschillende grootte.
Mohonichouten Toiletten en Scheerspiegels.
(1741) bij F. A. PRINGIERS.

Nieuwe Haring

per Valparaiso, à f 5 het vaatje.
Alsmede:
Twee Gomélastique Lucht-Veldbedden,
(1742) bij ANDREAS, SCHALLIG & CO.

Let Wel!

SOESMAN & CO.,
hebben wederom direct uit Parijs

ONTVANGEN:

Crinolines van 7, 9 & 11 ressorts, zijnde op hunne expresse order vervaardigd, en thans tegen beduidend verminderde prijzen verkrijgbaar. (1743)

Pas Ontvangen

(1714) BIJ
A. DESPÉROUX:
Zweedsche- en Koolteer.

Engelsch Biscuits,

als: Picnic, Queens, Captains, Fancy enz. enz., Amerikaansche Water- en Sodacrackers.
Pas ontvangen bij
(1744) SOESMAN & CO.

PAS ONTVANGEN:

Prachtig Klamboegoed

in alle dessins.
(1717) bij H. L. DE LIJON.

Dames Schoenen,

(1713) bij F. A. PRINGIERS.

Saucijs de Bologne, gedroogde Vruchten, als: Rozijnen, Amandelen, Appelen, Peeren, Krenten, Vermicelle, enz., bij
(1745) SOESMAN & CO.

Thans gelost

de factuur Kinder-, Dames- en Heeren-Sokken en Kousen.
Verkrijgbaar bij
(1715) SOESMAN & CO.

HEEREN MODE-MAGAZIJN.

Pas Ontvangen:

Groote Landmail-Koffers met dubbele Sloten, middelsoort en kleine Lederen-Koffers, buitengewoon geschikt voor binnenlandsche reizen.
(1719) bij F. HASSELMAN.

Op 1 Januarij verkrijgbaar:
Eene collectie fijne porceleinen Bloempotten in verschillende grootten en kleuren, bij
(1746) SOESMAN & CO.

BIJLEVELD & CO. *in liquidatie,*
gaan voort met den verkoop hunner goederen à comptant tegen billijke prijzen.
SAMARANG, 21 *December* 1858. (1720)

Echte Rozen-Olie in flesschen van twee Spaansche matten gewigt, bij
(1747) SOESMAN & CO.

ASPHALT VILT.

Op nieuw verkrijgbaar bij
(1726) SOESMAN & CO.

Vanille, groote pijpen,

(1716) bij SOESMAN & CO.

ONTVANGEN:

Kleedingstukken, naar de laatste mode,
(1718) bij J. P. BRANDES.

Romeinsche Viool- en Guitarsnaren,

(1718) bij DE GROOT, KOLFF & CO.

Ackerman's Verwdoozen,
EN
Ackerman's losse Verwen,
in alle kleuren, bij
(1637) DE GROOT, KOLFF & CO.

REGISTERS

in blanco
tot Inschrijving der Acten van den Burgerlijken Stand, gelinieërd en gebonden.
Te bekomen bij
(1541) DE GROOT, KOLFF & CO.

ZUIVER WERKENDE

ZAK-KOMPASSEN,

met zonnewijzer.
Op nieuw ontvangen, bij
(1479) DE GROOT, KOLFF & CO.

VISITE KAARTJES

in Boekdruk en Lithographie.
(1628) bij DE GROOT, KOLFF & CO.

---

staan; en die was gewoonlijk vierkant, zooals overal; maar op een goeden morgen, dat het 's nachts gebulderd had, was ze zoo rond gewaait als een hoenderei en had men van de vier kanten geen schijn meer kunnen zien.

Dat was geen moeite van praten waard, zei Christiaan; hij had nog wel een heel anderen luchttrek gezien. Zijn schoorsteen in de woonkamer had altijd gerookt, omdat er geen trek in was, en niemand had er dien aan kunnen geven. Eindelijk had hij van iemand gehoord, die dat kon, en dien had hij ontboden tegen grof geld, en dien had er trek ingebragt. Hij was met zijn vierjarig jonkske in de kamer gekomen waar de schoorsteen was, en zóó als hij de deur inkwam, had de togt hem den jongen van de hand weggescheurd, als een wip de kamer door en in den schoorsteen op en had hij hem nog niet gaauw bij 't eene been gegrepen, dan mogt God weten, waar 't nog den armen jongen in de lucht had heengedragen.

De derde, die in de gaauwigheid niets van lucht of wind wist te bedenken, zei dat alles kleinigheden waren, maar hij had een vader gehad en die was de knapste vee- en hondendoctor geweest, die ooit in Zwitserland op twee beenen had geloopen. Daar was ereis expres uit Engeland een Engelsche lord bij zijn vader gekomen met een weêrgaloos mooijen windhond. Die hond was in een vossenval zijn eenen voorpoot kwijtgeraakt en de Engelschman had dat stuk poot in een papier uit Engeland medegebragt en wou nu, dat mijn vader 't weer aanzette. Toen hij bij ons kwam, had hij 't eindje poot neêrgelegd op de vensterbank, terwijl vader binnen in huis het beest ging bekijken. Nu wou 't ongeluk, dat er een kraai kwam en dat pootje in zijn bek meênam, de lieve hemel weet waarheen; doch daar lachte mijn vader wat meê, want die had nu den hond de andere drie pooten ook al afgenomen en uit den windhond een prachtexemplaar van een dashond gemaakt. De Engelschman was puur gek van blijdschap geweest, en had mijn vader de zakken gestopt, en was toen dadelijk naar Engeland vertrokken, om met zijn dashond op de dassenjagt te gaan.

De vierde kon niets bijzonders van zijn eigen verhalen, maar dat alles was lapperij, zei hij, tegen hetgeen wat met zijne eigene dochter was gebeurd. Dat was een nuf, een lastig ding in huis, maar in het fortepiaanspelen kon ze 't opnemen tegen de hoogste juffers van 't land. Op nieuwejaarsdag nog had ze 's namiddags na den eten op 't klavier een onweer gespeeld en toen men 's avonds in de melkkamer kwam, om room voor de koffij te halen, toen was alle melk er gekarnd geweest, enkel van dat ze dat onweer zoo mooi had gespeeld, en een vat versch bier, dat we op stuk hadden liggen, was zoo zuur als edik. De heele wereld zei, dat zoo iets in Zwitserland nog nooit was vertoond.

BLADVULLING.

Een oude gierigaard lag dood krank. — Een zijner zoogenaamde vrienden bragt hem een bezoek en vroeg, hoe hij zich bevond. — „In mijn huis, hernam de vrek, bestaat eene tweeledige vrees; de eene koester ik zelf, wijl ik beducht ben te zullen sterven, de andere bekruipt mijn jeugdige neef, die beangst is dat ik weder herstellen zal.”

Nadat een koopman onderscheidene handelsbrieven aan zijne correspondenten geschreven had, werd hij door eene beroerte getroffen en stierf plotseling. — Zijn boekhouder vond alle deze brieven op het kantoor van den patroon; ze waren alle behoorlijk onderteekend, doch nog niet digt gemaakt; niet regt wetende hoe in dezen te moeten handelen, kwam hij op het snuggere idée onder ieder derzelve een postscriptum van den navolgenden inhoud te plaatsen: Nog moet ik UWelEd. melden dat ik zoo op 't oogenblik overleden ben.

Een boer verkocht op de markt aan een molenaar zijnen ezel; als nu de koop gesloten, en de bedongen prijs betaald was, zeide de molenaar: Goede vriend! zeg mij nu eens opregt, of de ezel ook gebreken heeft. „Geene, antwoordde de boer, als alléén, dat hij een zeer slecht

BOEK-HANDEL

VAN

DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.

Martin. Beredeneerd Woordenboek.
Bouillet. Dictionnaire des Sciences, des Arts et des Lettres.
Bouillet. Dictionnaire d'Histoire et de Géographie.
Kramers. Kunst-woordentolk.
„ „ verkort.
„ Géographisch Woordenboek.
Bourne. Leerboek over het Stoomwerktuig.
Schoedler's Boek der Natuur.
Van den Burg. Natuurkunde.
Zimmerman. De Aardbol.
Von Humboldt. Kosmos.
Kaiser. Sterrenhemel.
Van der Hoeven. Levensstudiën.
Wolff. Landbouwkunde.
G. Schilthuis. De bewerking, de berekening en het vervoer van het Hout in de bosschen. (1749)

PAS UITGEPAKT:

Een keurig, *zoo als nog nimmer alhier aangevoerd,* Factuur

BLANCO BOEKEN

(*Fransch Fabriekaat.*)

gebonden in geheel lederen banden met koperen hoeken en méchanieke ruggen, in stellen van

Grootboek.	Rekening Courant.
Journaal.	Factuur en
Memoriaal.	Kasboek.

VOORTS:

Eene groote sortering kleine BLANCO-BOEKEN

in alle mogelijke formaten en dikten.
Verkrijgbaar tegen hoogst billijke prijzen, bij
(636) DE GROOT, KOLFF & CO.

BOEK-HANDEL

VAN (1457)

DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.

VERKRIJGBAAR:

ALMANAK

voor Ned.-Ind. voor het jaar 1859.

Opgeplakt *f* 1.— Onopgeplakt *f* 60 duiten.
Kleine Almanakken met Dames Portretten v. 1859 à *f* 1.—

ZAK-ALMANAK

voor het jaar 1859, ingerigt tot Koopmans-, Kantoor- en Huishoudelijk gebruik, prijs *f* 2.—, franco per post met 1 Kantoor-Almanak *f* 3.—

VELD-VERREKIJKERS,

de meest voortreffelijke, van alle bestaande, zijn te bekomen bij
(1638) DE GROOT, KOLFF & CO.

LOTEN

237ste STAATS-LOTERIJ

Een Heel Lot ad *f* 100.—
Een Half „ „ „ 50.—
Een Vijfde „ „ „ 20.—

Te bekomen te *Samarang*, bij
(1292) DE GROOT, KOLFF & CO.

REVELENTA ARABICA

VAN

Barry du Barry & Co.

OP NIEUW ONTVANGEN:

Eene groote voorraad van bovenstaande wel bekend geneesmiddel. Het depôt te *Samarang* is thans bij DE GROOT, KOLFF & CO.

De prijzen variëren van *f* 7.50 tot *f* 48.— per blikken bus, hoe grooter de bus, hoe voordeeliger voor den Consument. (1673)

LOTERIJ-TOMBOLA

EN

GROOTE

SOIRÉE AMUSANTE,

op Zaturdag den 1sten Januarij 1859,

in het Komedie gebouw.

Het geëerde publiek wordt verwittigd, dat degene welke een Lot in de *LOTERIJ-TOMBOLA* genomen hebben, ook vrij entrée voor hunne familie zullen hebben.

De trekking der Loterij zal na afloop der Soirée Amusante plaats vinden.

PROGRAMMA.

Ouverture.
Titi à la représentation du Robert le diable, Chansonnette Comique et Costumée.
Eerste gedeelte der Goocheltoeren.
Le docteur Isambart, Chansonnette Comique.
Tweede gedeelte der Goocheltoeren.
La déclaration Anglaise, Chansonnete Comique.
(1707) EN DAARNA
de trekking der *TOMBOLA.*

Men zal ten 8 ure precies beginnen.

De prijzen der plaatsen zijn voor degenen welke niet op de *LOTERIJ-TOMBOLA* hebben geteekend:

Voor Een Heer . . . . . . *f* 3.
„ Eene Dame . . . . . . „ 3.
„ Een Kind . . . . . . „ 2.

Uithoofde der vele Inteekenaren zullen er vaste plaatsen kunnen genomen worden tegen 60 cents.

Entrée-billetten voor de LOTERIJ-TOMBOLA, zullen verkrijgbaar zijn op den 1sten Januarij, des morgens van 8 tot 12 ure, in het Komedie-Gebouw.

Stemmen, Repareren en Verkoopen

VAN

PIANO'S.

VOOR HET STEMMEN

van eene driesnarige Piano. . . *f* 10.—
„ „ tweesnarige d°. . . „ 8.—
bij abonnement 2 maal per maand. . „ 10.—
(1046) F. BOURRET.

Wissels op Nederland,

(1702) bij DORREPAAL & CO.

De Pillen van Holloway,

zijn zeer aanbevelenswaardig in gevallen van galziekte en bedorven maag. Uittreksel uit eenen brief van den heer D. E. Evans, reiziger in handelszaken, te Chester, gedagteekend 7 September 1853, aan den Professor Holloway.
Mijnheer! sedert geruimen tijd was ik smartelijk lijdende aan galziekte, gebrekkige spijsvertering en bedorven maag. In de hoop daarvan te herstellen, gebruikte ik eene menigte geneesmiddelen, doch bij geen een derzelve vond ik de minste baat. Intusschen werd mij door den heer Hugh, te Harlech, aangeraden uwe pillen te gebruiken, en met genoegen kan ik u mededeelen dat zij in weinig tijds mijne eetlust herstelden, zoodat ik thans de beste gezondheid geniet. (geteekend) D. E. EVANS.

De prijzen zijn als volgt:
Doosjes Pillen à . . . . . . *f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—
Potjes Zalf à . . . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.
Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaja*	bij	E. FUHRI & Co.
„ *Banjoemaas*	„	M. S. CHRRIMAN.
„ *Poerworedjo*	„	F. NEUMANN.
„ *Djocjacarta*	„	DEKKERS & Co.
„ *Soeracarta*	„	W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„ *Salatiga*	„	F. KRUTHOFFER.
„ *Tagal*	„	Mevrouw de Wed. DORT.
„	„	A. J. VAN DER VOORT.
„ *Cheribon*	„	W. GALISTAN.
„ *Samarang*	„	DE GROOT, KOLFF & Co., H. L. DE LYON, NOOTBAAR & JOOSTEN en bij SOESMAN & Co.

(1750)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER.

Portretten op Papier en Glas,

in alle soorten van lijsten.

PORTRETTEN IN STEREOSCOPEN.
(1262) ABELS EN ZONEN.

HOTEL AMBARAWA.

De ondergeteekende maakt zijne geëerde begunstigers bekend, dat van af 1e Jan. 1859, **geene Wagens meer te bekomen zijn,** dan tegen comptante betaling.
H. W. VAN VUURDEN.
AMBARAWA, 23 *December* 1858. (1721)

Ieder die iets te vorderen heeft of verschuldigd is, aan den op den 31sten Augustus jl., te *Japara* overledene Chinees *LIEM KIEM SING,* gelieve zich binnen twee maanden te wenden aan
Den Geassumeerden Executeur,
J. A. BATIEST.
JAPARA, *den* 28*sten, December* 1858. (1751)

VERPLAATST

de Toko, Drukkerij etc.,

van de ondergeteekenden, in het nieuwe gebouw, naast het lokaal der Javasche-Bank.
(1727) DE GROOT, KOLFF & CO.

Debiteuren van de firma **VAN HULSTIJN & CO.** *in liquidatie,* worden verzocht alsnog af te dragen aan den ondergeteekende als daartoe gemagtigd.
(1724) VAN STARKENBORGH.

TE HUUR:

Een Huis over de *Comedie*, te bevragen bij
(1728) G. L. DORREPAAL.

geheugen schijnt te hebben," — „Een slecht geheugen! hoe moet ik dat verstaan? — „Wel! zóó b. v.: als ik een klein eind met hem rijd, dan struikelt hij en valt voorover op de knieën; bestraf ik hem daar nu voor met de zweep, dan rijst hij ja! overeind, doch heeft nog geen tien stappen gedaan, of hij is het al vergeten en daar ligt hij al weêr. — Dit nu noem ik een slecht geheugen. — Ah! zoo! sprak de molenaar, nu begrijp ik U, — maar ik van mijne zijde zal een beter geheugen hebben en van mijn leven niet vergeten, dat gij schurk! mij bedrogen hebt!"

———

Een doodarme snijder in Parijs, kon met al zijn vlijt niet zooveel verdienen, dat hij in de behoeften van zijn gezin, dat uit vrouw en vijf kleine kinderen bestond, kon voorzien. — En toen nu in die kommervolle omstandigheden, zijne vrouw nogmaals van eenen zoon beviel, was de goede man ten einde raad en besloot in wanhoop dat kind te vondeling te leggen en wel voor het klooster der Dominikanen, die Heeren hebben geld genoeg, zoo dacht hij, om mijn jongske groot te brengen. — Daar gekomen lag er echter reeds een kind en naauwelijks had hij het zijne er bij gelegen, of de deur sprong open en hij werd op heeter daad betrapt.

En het zotste van de historie was nog, dat men hem voor den brenger van beide de kinderen hield en de Pater portier hem dwong, ze beide mede naar huis te nemen. — Met dien dubbelen last dan beladen, trad hij zijne woning weder binnen; het verdriet der beide ouders te schetsen, is ondoenlijk; maar groot, zeer groot was daarna ook de vreugd, toen zij bij het doorzoeken der korf, waarin het vreemde kindje gelegen had, eene aanwijzing op eenen bekenden bankier vonden, waar zij alle maanden over twee Louis d'or beschikken konden, als eene tegemoetkoming voor de moeiten en zorgen, aan de opvoeding van het kind besteed.

———

Aan een open tafel werd op zekeren middag een zilveren lepel gemist. — Ieder der aanzittenden was bereid zijne zakken te laten doorzoeken; doch de waard, een slimme bol, verlangde zulks niet, maar zeide: „Mijne heeren! waartoe die moeite? de lepel zal buiten dat toch wel teregt komen, als de Heeren slechts zoo goed willen zijn, allen het hoofd onder de tafel te steken." Toen dit geschied was, vroeg hij overluid: „Welnu! Mijne heeren! hebt ge allen het hoofd onder tafel?" — „Ja!" was het eenparig antwoord. — "Ook hij," liet nu de waard er snel op volgen, „die de lepel weggenomen heeft?" „Ja!" klonk het mechanisch antwoord van dezen. — „hernam nu weder de waard zeer droogjes, wees dan zoo goed hem terug te geven." In de alleronaangenaamste stemming, sloop daarna de dief de deur uit, terwijl met een uitbundig gelach van het overige gezelschap, dit koddig tooneel besloten werd.

———

Frans de Eerste vroeg eens aan den abt van Beaulieu, hoeveel geestelijken bij wel in zijne abdij telde. — Het naïve antwoord was: „Het aantal monniken is mij wel bekend, doch hoeveel geestelijken daaronder zijn, durf ik niet, zeggen!"

———

Als een voorbeeld van gematigdheid kan strekken, dat toen men eens eenen zekeren Diogeen, om zijner onbeschaamdheid wille, van de trappen afwierp, hij nog in zich zelf mompelde: „Zoo iets beurt meer en men moet somwijlen scherts verstaan; bevondien was ik toch van plan om te vertrekken!"

———

TE KOOP:

Een Sandelwood Rij-paard (*vos*), ruim vier voet hoog, 8 jaar oud, zonder gebreken, fijn gedresseerd door den heer *SCHMIDT* van de Cirque Européen; te bevragen bij de
(1730) UITGEVERS DEZES.

TE KOOP:

50 pond Garmond Romijn, letter m, geschikt om slecht geplaatste en zinstorende Curcijven te voorkomen, en eene partij andere Drukletters die nog slechts ⅔ versleten zijn.
(1731) Adres: LIM & CO.

TE KOOP:
Een Scheeps-Chronometer, bij
(1725) F. A. PRINGIERS.

TE KOOP:

Het HUIS gelegen in de *Konijnestraat*, te bevragen bij
(1729) H. KNOPS, qq.

TE KOOP:

Het Ned. Ind. schip *MARIANNE ANTOINETTE*, Kopervast, ladende 14000 pi-kols, zoo als het thans ter reede van *Batavia* is liggende.

Adres te *Batavia* en alhier bij
(1732) B. KOPERSMIT & CO.

VOOR
PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Nederlandsch schip

ANNA JUSTINA,
Kapitein
SIEDENBURG,

voerende een geëxamineerden Doctor, om in de eerste dagen der maand *Januarij* regtstreeks van hier te vertrekken.

Adres bij
(1735) M'. NEILL & CO. *Agenten.*

Vertrekkende Personen.

J. GRIMIAUX en ZOON vertrekken naar *Nederland*. ZEd. Huizen zijn nog te koop; te bevragen bij den gemagtigde G. J. HEUSE.
SAMARANG, 21 *December* 1858. (1734)

SAMARANG.

Volgens bekendmaking van den Resident is het vertrek der Landmail bepaald op Maandag den 3den Januarij *des avonds te 6 ure*, moetende de brieven *des namiddags te 4 ure* bezorgd worden.

— Van eene welwillende zijde ontvangen wij de volgende mededeelingen, aangaande de expeditie naar Balie Boliling.

Het 13de Bataillon Infanterie is voorleden Zaturdag den 25 jl., met uitzondering van twee kompagnien, teruggekeerd van een uitstapje naar Balie, en heeft aldaar, door het doen eener kleine militaire vertooning, ten volle het doel bereikt, waarom hetzelve werd derwaarts gezonden.

Met het verlies van niet één enkel man (een Europeesch flankeur, die aan de togt geen deel nam, en aan ziekte aldaar bezweek, kan men daaronder niet rekenen) en met het bekomen van slechts één ligt gekwetsten Inlandschen fuselier, werd het oproerige hoofd Tembukkel Njoman Gempol vernederd en tot onderwerping gebragt. De oorzaak waarom men zoo weinig tegenstand vond en zoo spoedig op zulk eene voldoende wijze de verlangde satisfactie bekwam, lag welligt hierin: „dat men ditmaal den kostbaren tijd niet verspilde met nuttelooze beraadslagingen, met langdralig wikken en wegen, waardoor men meestal den vijand gelegenheid geeft zich ter verdediging voortebereiden, maar dat men onverwijld tot krachtdadig handelen is overgegaan."

Toen den 11den December jl. onze troepen met den stormpas de kampong van het oproerige hoofd berenden, nam deze met zijnen aanhang overhaast de vlugt naar het gebergte, naar eenige hem bevriende Dessa's. — Wij vonden het middagmaal bijna gereed op het vuur, en alhoewel hier en daar eenig kruid en lood gevonden werd, viel er echter van de zijde des vijands geen enkel schot. Den 16den daaropvolgende rukten vier kompagniën op, met eenige Artilleristen, voorzien van een paar mortieren om ook aldaar hem aantetasten.

Toen wij na voor men eenen zeer moeijelijken weg te hebben afgelegd, uit eene diepe ravijn op eene soort van plateau kwamen, stiet onze voorhoede op den vijand, die eenige spionnen vooruitgezonden had. Dat wij te doen hadden met eenen man, die volstrekt geen begrip had van oorlogvoeren, bleek terstond daaruit, dat men ons de passage van genoemde ravijn niet belette.

Met lansen gewapend, gekleed in roode jakjes, zag men den vijand naderen, doch toen onze voorhoede zich oploste en tirailleur, en het vuur, zich opende, lieten zij weldra hunne hielen zien. Alhoewel onze jonge soldaten over het algemeen nog al vrij slecht schoten, en men zeer goed kon opmerken, dat er niet bedaard werd aangelegd en op het doel geviseerd, was het echter eene lust om aantezien hoe strijdlustig en vol vuur zij maar immer voorwaarts wilden. — Dan eerst, wanneer eenige hunner makkers in het zand bijten en daardoor de zucht tot wraak geprikkeld wordt, begint de soldaat in het vuur er aan te denken kruid en kogels niet nutteloos te verspillen.

De Dessa's *Bandjar Sawa*, *Tanglattan*, *Benkel* en *Djenang Dalm* werden in asch gelegd.

De vijand ruimde het terrein, met verlies van waarschijnlijk een vijftiental dooden en eenige gekwetsten.

Het oproerige hoofd had zich van den Kraton van den vorst van Boliling willen meester maken, werwaarts hij gevlugt was, doch werd door de twee aldaar achtergeblevene kompagnien zoo ongastvrij ontvangen, dat hij weder naar het gebergte de wijk nam.

Door zijnen aangang verlaten, zwierf hij nog eene wijle rond in de bosschen, dewijl geene Dessa hem eene schuilplaats durfde aantebieden, uit vrees van een dergelijk lot te ondergaan als hare zusteren getroffen had, tot hij eindelijk door de bevolking zelve werd uitgeleverd.

Het is wel te denken, dat onze Tembukkel zijn geliefdkoosd Balie nimmer zal wederzien. *(Oost-Post).*

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 23sten en tot met den 31sten December 1858.

H. Kiliaan, W. van Raalten, D. van Duijvenboode Varkevisser, F. W. de Parma, J. A. Manuel, E. van Damme, S. E. W. Roorda van Eijsinga, F. G. Groenendaal, L. N. Boullenger, C. E. Winter, Chin. Beh Gien, Chin. Tan Ing Tjiang, L. van Trappe, J. L. Diederiks, M. Ginus, N. P. L. Boijer en fam., W. S. N. van Bockom Maas en fam.

VERTROKKEN PERSONEN.

Chin. Be Ik Sam, Chin. Tan Tian Bie, G. F. R. Portier, C. Anthonij, L. A. E. Permis Levijssohn, H. Kiliaan, C. S. A. Thurkow en fam., J. H. B. Regensburg, F. W. de Parma, S. E. W. Roorda van Eijsinga, F. J. de Calonne, A. V. de Calonne, C. W. Fredriksz, P. Zwager, W. de Jong, G. N. Ndotbaar, E. van Damme, G. A. Albrecht, Mejufv. Driessen, geb. Bernard, M. S. Bruckner, Wed. van J. F. Becker met hare 3 kinderen, J. Stroo Westerman, J. A. W. Nolten, Echtgenoot van J. Stroo Westerman, P. Peereboom en Echtgenoot, T. J. de Langey, C. F. van Bssonjongbloed, Mevr. M. E. Scheel, geb. Volmer en 2 kinderen, Mevr. E. Simons en 2 kinderen, H. G. Marten, Mevr. de Wed. Joosten, Mevr. G. S. Reehms, geb. Hoorn.

Schepen in Lading
op den 30sten December 1858.

Naar ——— Ned. Ind. schoener Hap Eng, kapt. *Tan Kie*, agent *Gezagvoerder*.

Naar SINGAPOER, Ned. Ind. bark Bientang Anem, kapt. *D. J. de Gee*, agent *Gezagvoerder*.

Naar ——— Ned. bark Koophandel, kapt. *S. de Vries*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Generaal de Steurs, kapt *F. Fokkens*, agenten *Mac Neill en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Anna Justina, kapt *J. C. Siedenburg*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Atitor Rachman, kapt. *Koeinen*, agent *Gezagvoerder*.

Naar ——— Ned. bark Electra, kapt. *A. Wegman*, agenten *Mac Neill en Co.*

Naar ——— Ned. bark Susanna Elisabeth, kapt. *C. Ouwehand*, agenten *Mac Neill en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Schuringa, kapt. *H. O. Engels*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar AMBOINA via SOERABAIJA, Ned. Ind. brik Joesrool Karim, kapt. *Sech Awab Bin Awab Said*, agent *Gezagvoerder*.

Naar ——— Ned. bark Valparaiso, kapt. *E J Kok*, agenten *Dorrepaal en Co*.

Naar ——— Ned. Ind. schoener King Goan, kapt. *Hoormat*, agent *Gezagvoerder*.

Naar NEDERLAND, Zweed. brik Felma, kapt. *S. O. Larsson*, agenten *Mac Neill en Co.*

Naar ——— Ned. Ind bark Emelie, kapt. *J. B. Perrij*, agent *Gezagvoerder*.

Naar ——— Ned. bark Ellen, kapt. *T. A. P. Wentholt*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Kim Wan, kapt. *Oeij Lietik*, agent *Gezagvoerder*.

Naar SOERABAIJA Ned. Ind. bark Alnoor, kapt. *Sech Sultan Bin Achmat Barzoekie*, agent *Gezagvoerder*.

Naar SOERABAIJA, Ned. Ind. bark Padang Pandjang, kapt. *J. Worthington*, agent *Gezagvoerder*.

Naar SOERABAIJA, Ned. Ind. stoomschip Samarang Packet, kapt. *J. F. Scheel*, agenten *Mac Neill en Co.*

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

Dec. 24 — Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel v. Batavia 21 December, passagiers de heeren Landauw, mejufv Le Conge en Z. M. troepen.

Dec. 29 — Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, E. Lewis, v. Batavia 24 December, passagiers de heeren C. C Stierling en fam., J. Manuel en echtgenoot en van Haastert.

Dec. 27 — Zweed brik *Selna*, S. van Larssen, v. Batavia 21 Dec — Ned. Ind. schoener *Kin Goan*, Hoormat, v. Siam 25 Nov. Dec. 28 — Ned. Ind. bark *Ellen*, T. A. P. Wentholt, v. Batavia 24 December — Ned. Ind. bark *Emilie*, J. B. Perrij, v. Amoij 9 December.

Dec. 29 — Ned. Ind. bark *Alnoer*, Sech Sultan Bin Mohamat Marzoekie, v. Batavia 24 December — Ned. Ind. bark *Kim Wan*, Oeij Litik, v. Riouw 16 December.

Dec. 30 — Ned. Ind. schip *Padang Pan'jang*, J. Worthington, v. Batavia 25 December.

VERTROKKEN.

Dec. 23 — Ned Ind schoener *Mastora*, Abdul Rahim, n. Soerabaija. — Chili schip *Mercedes*, A. Loff, n. San Francisco.

Dec. 24 — Ned. Ind. brik *Cheribon Packet*, W. Massingham, n. Soerabaija.

Dec. 25 — Ned. Ind. bark *Justina*, M. J. Meijer, n. Tagal. — Ned. Ind. schoener *Atitool Maulah*, Hadjie Mohamat Arip, n. Banjarmassing. — Ned. schoener *Julia*, Van der Kolff, n. Nederland, met terugkeerende militairen. — Frans. schip *Albert Cézard*, Dolu, n. Frankrijk. — Ned. bark *Oosterling*, J. H. Walter, n. Soerabaija.

Dec. 26 — Ned. Ind. bark *Djadal Hair*, Sech Achmat Basbaij, n. Soerabaija — Ned. Ind. bark *Fathal Hair*, Sech Achmat Bin Mohamat Bahaloan, n. Grissee. — Ned. schoener *Benin*, Grafthuis, n. Nederland.

Dec. 27 — Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, E. Lewis, n. Soerabaija.

Dec. 28 — Ned. Ind. bark *Wilhelmina Cox*, M. P. Deibel, n. Soerabaija.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, *van den 23sten tot en met den 30sten Dec.* 1858.

AANVOER.

Van Siam met de Ned. Ind. schoener King Goan, kapitein *Hoormat*.
800 pik. Siam. gez. visch, *Order*.

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Koningin der Nederlanden, kapitein *E. Lewis*.
20 ka. lijnwaden, *Order*.
2 pak. regalen en 3 pak. vruchten, *Order* *(Uit het Reg. pakh. ald.)*
2 ku. telegraaf-goederen, 100 zak. gram, 38 ka. militaire goederen, 2 ka. geneesmiddelen, 1 kt. gedrukten en 1 pak wollen dekens, *Gouvern.*
En andere lading van Batavia bestemd voor Soerabaija.

Van China met de Ned. Ind. bark Emelie, kapitein *J. B. Perrij*.
185 kol. eetwaren, 100 kol. medicijnen, 381 krandj. en pak. aluin, 345 krandj. en pak. aardewerk, 20 ka. en 6 pak. zijden stoffen, 52 ton. en 200 ps. stalen pannen, 480 pak. stroo-zakken, 440 ka. thee, 9 krandj. compositie was, 228 krandj. en pak. paijongs, 11 ka. offer pitten, 5 pak. ramie garen, 110 krandj. en pak. papier, 5 ka. schoenen, 61 kr. tabak, 14 ka. en 30 ps. bamboeswerk, 1950 ps. steenen, 9 ka. kramerijen en 2 ps. ledekanten, *Beh Biauw Tjoan*.
27 ps. en 300 pr. water en bloempotten, 140 stel hardewerk en andere kleinigheden, *Gezagvoerder*.

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Ellen, kapitein *F. A. P. Wentholt*.
50 ka. Jap. kaarsen en 15 ka. sakkie, *B. Kopersmit & Co.*
201 va. meel, 22 kol. provisien, 15 va. vleesch en spek, 3 tros touw en 2 ankers azijn, *B. Kopersmit & Co. (Uit het Entrepôt aldaar)*
20 va. spijkers, *Dorrepaal & Co.*
513 pik. ijzer, *Wermuth & Co.*
1 kistje diversen, *Order*.
1 „ boeken, *Order. (Uit het Regaal pakhuis aldaar.)*

Van Riouw en Singapoer over Tagal met de Ned. Ind. bark Kim Wan, kapitein *Oeij Litik*.
Lading van Riouw.
804 pik. gambier, 6 pik. zwarte peper, 30 st. houten in soorten, 4 st. planken, 81 st. Riouw. steenen en 2800 ps. zilveren munt, *Order*.
Lading van Singapoer.
4 pik. gantie en 1800 st. Chin. vloersteenen, *Order*.
Lading van Tagal.
10,000 zilveren munt, *Order*.

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Alnoor, kapitein *Sech Sultan Bin Achmat Marzoekie*.
15 ka. wijn, *Gerards*.
2 ba. baai, *M. A. Jasper*.
5 ka. manufacturen, *M. A. Jasper. (Uit het Entrepôt aldaar.)*
6 ka. madapollams, *van den Broek & Veeckens*.
5 ka. manufacturen, *van den Broek & Veeckens. (Uit het Entr. ald.)*
10 ka. lijnwaden, *C. Damnitz & Co.*
3 ka. meubels en 1 kt. spiegels, *Wermuth & Co.*
1 vat harst, 2 pik. damar, 1 vat gort en 2 rollen matten, *Soesman*.
3 ka. gedr. katoen, *MacNeill & Co.*
6 ba. dekens, 350 pik. ijzer, 103 ka. en 61 ba. lijnwaden, 1 kt. hoeden, 139 pik. damar, 46 pik. oud koper, 30 pik. benzoin, 2 tonn. varkens vleesch, 2 ka. verlakt leder, 8 ka. diversen, 44 ka. glaswerk, 4 ps. schilderijen en 1 pak wagen-veeren, *Diverse Chinezen*.
198 va. loodwit, 2 ka. coralen, 2 ka. potten, 2 ka. verlakt leder, 3 ka. cognac, 1 baal garen, 1 pakje monster, 1 kt. diverse dranken, 1 kt. provisien, 1 kt. thee, 1 kt. azijn, 1 kt. vruchten op water, 4 kt. en 3 kod. manufacturen, 1 kt. parapluien, 2 kleerkasten, 2 ka. wijn, 6 ka. sigaren, 15 ka. bamb. kammen, 5 ka. medicijnen, 1 kt. brax, 2 ka. knoopen, 1 kt. lampen, 8 ps. marmerwerk, 2 paren schoenen en 12 rollen en 2 potten diversen, *Order*.
En andere lading van Batavia, bestemd voor Soerabaija.

Van Padang over Batavia met de Ned. Ind. bark Padang Pandjang, kapitein *J. Worthington*.
Lading van Padang.
154 pak. kassia, 1 kt. kamfer, 116½ pik. benzoin, 4 pik. was, 84 pik. zw. peper, 18 doz. Europ. messen en 1 pik. vals. coralen, *Order*.
Lading van Batavia.
166 pak. kassia en 8 krandj. Europ. aardewerk, *Van Tiem*.
En andere lading van Batavia, bestemd voor Soerabaija.

UITVOER.

Naar Nederland met het Ned. schip Julia, kapitein *A. van der Kolff*.
2999 pik. Gouv. suiker, 3857 pik. Gouv. koffij en 9456 ℔ indigo, *N. H. M.*

Naar Nederland met de Ned. schoener Benin, kapitein *L. E. Grafthuis*.
4479 pik. Gouv. koffij en 80 pik. bindrotting, *N. H. M.*

Naar Frankrijk met het Frans. schip Albert Cégard, kapt. *J. Dolu*.
1800 ps. koehuiden, 7066 pik. koffij en 8917½ ℔ indigo, *Dorrepaal & Co.*

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, *f* 32.—
Suiker, N°. 16, *f* 18.— *f* 17½ afgedaan.
Indigo, per pond *f* 4.30 à *f* 4.35.
Koe-Huiden, per corge
Buffel-Huiden, per kodie, } *f* 60.
Staart Peper, *f*. 58.— niet voorhanden.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 120.— à *f* 125.—
„ tweede „ idem. *f* 100 à *f* 110.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 17½.—
Katjang „ idem. *f* 17.—
Rotting, per pikol, *f* 8.— à *f* 9.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17.—
Wisselkoers op Holland 6/m. 103%.

Protestantsche Eeredienst.

Zondag den 2den Januarij 1859.
des voormiddags te ½9 *ure*,
C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG.

DOOPSBEDIENING.

Roomsch Catholijke Eeredienst.

Zaturdag den 1sten Januarij 1859.
Feestdag van de Besnijdenis des Heeren.
De H. dienst zoo *als des Zondags*.

Zondag den 2den Januarij 1859.
Eerste H. Dienst *des morgens ten 7 ure*.
Hoog Dienst *des voormiddags ten half 9 ure*.
LOF *des avonds ten 7 ure*.

VERSLAG DER METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datums.	Thermometer.				Winden.				Regen, Onweêr, enz.
Dec.	uur 6	mg. 9	md. 3	av. 10	mg. 6	mg. 9	md. 3	av. 10	
24	25^{6}	24^{6}	26^{7}	25	ZO	O	ZO	ZO	des morgens een weinig regen.
25	25^{8}	26^{4}	27^{2}	25^{8}	ZO	O	OZO	ZO	een weinig regen en onweder, des namiddags.
26	24^{5}	26^{1}	27^{4}	25^{6}	ZO	O	OZO	ZO	om 8 uren een weinig regen, overigens fraai weder.
27	25^{0}	26^{4}	27^{5}	25^{7}	ZO	W	ZW	W	's avonds zware regen, met onweder.
28	26	26^{5}	28^{4}	24^{0}	W	W	ZW	WZW	's morg. van 6—8 uur regen, verder schoon weder.
29	25^{8}	26^{2}	27^{4}	25^{1}	O	W	ZW	ZZW	Schoon weder.
30	24^{2}	26^{6}	28^{2}	25^{4}	O	ZO	ZO	O	idem.

N. B. Thermom. naar CELSIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stilte tot vliegenden storm. Gevallen regen in Ned. Ellen,

BIJVOEGSEL

behoorende bij het

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

van Vrijdag 31 December 1858, No. 53.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 8 *November* 1858.

NEDERLAND.

— De Overland-post, loopende tot 8 September, is den 28sten October alhier aangekomen.

— Ten vervolge op vroegere berigten ontvangen wij de volgende mededeeling van het comité voor exploitatie en kolonisatie der buitenbezittingen in Ned. Oost Indië.

» Reeds is vermeld, dat het comité al dadelijk bij de regering het plan heeft ondersteund van den heer J. F. de Ruyter de Wildt te Amsterdam, een der onderteekenaars van het adres van 15 April 1857, over de Europesche kolonisatie in Ned. Indië.

Deze heer heeft namelijk de grootste taak opgevat, om in persoon en met eigene middelen eene onderneming te vestigen op het eiland Boeroe, een der Molukkos, over welk gewest en het exploiteren en kokoloniseren van hetzelve eene menigte bescheiden verzameld en uitgegeven zijn door de heeren jhr J P Cornets de Groot en T. J. Willer. Het doel van den heer de Ruyter is, overeenkomstig de voorstellen dier schrijvers, en in den geest van de staats-commissie, aldaar in de vlakte van Baman eene onderneming van landbouw en veeteelt daar te stellen, en daaraan, zoowel als aan industriele ondernemingen op dat eiland, van lieverlede door kolonisatie met Nederlanders, meerdere uitbreiding te geven; terwijl zijne pogingen zich tevens zullen uitstrekken, om onder de Halfoeren, een zachtzinnig en schuw, maar voor ontwikkeling zeer vatbaar menschenras, het Christendom en de beschaving te brengen. De heer de Ruyter heeft op den 1sten Sept. zijne voorstellen daaromtrent schriftelijk aan den minister van kolonien ingediend, die dezelve in handen van de voormelde schrijvers gesteld heeft, om daarop te rapporteren. In eene op 22 dezer gehouden vergadering van het comité, heeft de heer de Ruyter mededeeling gedaan van den staat der onderhandelingen, waaruit men mag opmaken, dat deze zaak weldra eene gewenschte uitvoering zal bekomen.

» Ook de onderneming van den heer F. H van Vlissingen te Amsterdam, om eene naamlooze maatschappij op te rigten tot ontwikkeling der W.-Afdeeling van Borneo is, na zorgvuldig onderzoek door het comité bij de regering ondersteud. Het comité werd in zijn gunstig oordeel over deze onderneming versterkt door de overweging dat het denkbeeld van exploitatie dier landstreek niet nieuw, maar reeds meermalen besproken en zelfs niet zonder voordeelig resultaat beproefd is, terwijl de bezwaren die aan vroegere ondernemingen van dien aard in den weg stonden, thans door de te verwachten medewerking der regering zijn uit den weg geruimd. Ook de regeringsberigten, vermeld in de *Staats-Courant* van 17 Sept jl, omtrent de cultures in die landstreek, strekten het comité ter bevestiging van de goede verwachtingen, die van industriele ondernemingen aldaar mogen worden gekoesterd; terwijl het resulaat der gevoerde expeditie tegen de Borneosche Chinezen het Nederlandsch gezag aanmerkelijk heeft verzekerd en eene door de regering niet uit het oog verloren verdere regeling van zaken ongetwijfeld nog meer ter handhaving van het Nederlandsch gezag en de zekerheid van vestigingen in de Wester Afdeeling zal bijdragen.

» Terwijl de aanbeveling der onderneming op Boeroe ook bijzonder gegrond was op de persoonlijke hoedanigheden van den heer de Ruyter de Wildt, die zelf als leider der onderneming zal optreden, is ook bij de aanbeveling der zaak van Borneo het oog gevestigd op den man, die bestemd is, om aldaar aan het hoofd der exploitatie te staan; namelijk de heer H G. Dielwart, voormalig O. I. ambtenaar, die als zoodanig aan den lande gewigtige diensten heeft bewezen en ook geruimen tijd op voortreffelijke wijze aan het hoofd heeft gestaan der tin-exploitatie op Billiton.

» In de vergadering van het comite van 22 October heeft ook de heer van Vlissingen mededeeling gedaan van den stand der zaak, waaruit gebleken is, dat de voorwaarden der aan de maatschappij te verleenen concessie worden geregeld; dat de regering en de Ned. Handelm. voor een aanzienlijk montant in het kapitaal zullen deelnemen, en dat ook reeds andere zeer belangrijke toezeggingen door Nederlandsche kapitalisten zijn geschied; zoodat het uitzigt bestaat, dat weldra de openbare deelneming in deze zaak, welke niet minder productief belooft te zijn voor de aandeelhouders dan heilrijk voor het moederland en de koloniale belangen, zal kunnen worden opengesteld De directie der zaak in Nederland zal worden gevoerd door de heeren F. H. van Vlissingen, J J. Hasselman en P. N. Muller.

» Aan hetgeen verder in de vergadering van 22 October verhandeld en van algemeen belang is, zal later publiciteit gegeven worden."

— Men verneemt dat de contracten tusschen den staat en de HH. F. van Vlissingen c. s. betreffende de bekende kolonisatie op eene der buitenbezittingen in den Indischen archipel, waarvoor door die HH concessie was aangevraagd, geteekend zijn. Binnen veertien dagen zal de deelneming in de maatschappij worden opengesteld.

— Naar men verneemt zullen de Indische pensioenen, tot dusverre betaalbaar gesteld bij de Handelmaatschappij, in het vervolg worden uitbetaald door tusschenkomst van het departement van kolonien.

ENGELAND.

— Daar het tijdstip voor de prorogatie van het Engelsche parlement den 19den October geëindigd was, waren de beide Huizen opgeroepen om op nieuw de prorogatie te hooren uitspreken tot den 19den November. Vermits nu de daarbij veelal gebruikelijke woorden: «tot behandeling van verscheidene dringende en gewigtige aangelegenheden" niet uitgesproken werden, zoo gelooft men dat het parlement den 19den November op nieuw eene prorogatie zal ondergaan.

— Tot leden van het Lagerhuis zijn gekozen: te Guildford de heer Onslow; te Leominster de kapitein Hanbury en te Reigate de heer Monson.

— Sir John Potter, die manchester in het Lagerhuis vertegenwoordigde, is overleden. De heer Bazley, een liberaal, heeft zich tot kandidaat voor de opengevallen plaats gesteld. De conservatieve partij heeft den secretaris van staat voor de Indische aangelegenheden, lord Stanley, uitgenoodigd zich tot kandidaat te stellen, doch deze heeft dit aanzoek van de hand gewezen. Overigens moeten nog twee andere kandidaten zijn opgetreden, namelijk de heer Fairbairn en Fred Peel. Men houdt het er echter algemeen voor, dat de heer Bazley gekozen zal worden.

— Het volgende is een bewijs dat de bill op de zamenzweringen, in der tijd door lord Palmerston bij het parlement ingediend, nog dezelfde hevige tegenkanting bij Engelands bevolking ontmoet als in de eerste oogenblikken van opgewondenheid, zoodra namelijk die snaar aangeroerd wordt. De heer Massey, onder-secretaris van staat bij het departement van binnenlandsche zaken onder het ministerie Palmerston, heeft voor eenige dagen eene rede tot zijne kiezers gehouden, waarin hij de staatkunde van lord Palmerston verdedigde. Hoewel hij nu een der weinige parlementsleden was, die dit jaar met dat doel voor hunne kiezers optraden, ging alles goed tot dat hij ook op zich nam de bill op de zamenzweringen te verdedigen Aan dit punt genaderd zijnde deed zich eene sterke afkeuring hooren, welke zelfs van dien aard was, dat de redenaar genoopt was voor goed van dit onderwerp af te stappen en eene uitvlugt te zoeken in eene andere kwestie, die zijne toehoorders minder aanstootelijk was. Dit geval is te opmerkelijker, vermits de parlementsleden, die tusschen de beide zittingen als redenaars in het openbaar optreden, dit gewoonlijk voor hunne staatkundige vrienden doen, zoodat een slecht onthaal tot de groote zeldzaamheden behoort.

— De heer Bright heeft in de laatste dagen weder veel van zich doen hooren. Den 27sten Oct. heeft hij onder anderen tot zijne kiezers te Birmingham eene redevoering gehouden welke verscheidene uren heeft geduurd en herhaalde blijken van sympathie verwierf. De redenaar behandelde voornamelijk de kwestie der parlementshervorming. Volgens zijn oordeel vertegenwoordigt het parlement niet getrouwelijk de natie, hetwelk hij met verscheidene voorbeelden staafde. Hij wilde meer gelijkheid in de vertegenwoordiging gebragt zien. Verder vond hij het eene onbillijkheid, de arbeidende klassen van de lijst der kiezers uit te sluiten. Het Hoogerhuis behoorde volgens spreker groote hervormingen te ondergaan. De heer Bright zeide vervolgens, dat men bij eene reformbill vooral het getal leden der vertegenwoordiging in verhouding moest brengen tot de bevolking van het land, gelijk dit onder anderen het geval is in Belgie en Sardinie. Wat de geheime stemming bij de verkiezingen betreft, zoo verklaarde de redenaar zich daarvoor Ten slotte zeide hij dat hij het beter zoude vinden dat de regering in het geheel geene reformbill bij het parlement indiende, dan eene welke niet aan de algemeene verwachting der natie beantwoordt.

Den volgenden dag ontving de heer Bright een adres van de te Birmingham gevestigde vereeniging tot bevordering der parlementshervorming, en verklaarde bij die gelegenheid, dat er geen ander middel bestond om het parlement te overtuigen van het verlangen der natie naar hervorming, dan petitien met 30,000 tot 50,000 onderteekeningen uit Manchester, Birmingham en andere groote steden in te dienen. Tevens gaf hij te kennen, dat den 5 November eene conferentie te Londen bijeen zoude komen met het doel eene reformbill op te stellen.

Den 29sten October werd den heer Bright door zijne vrienden te Birmingham een luisterrijk banket aangeboden, waarop genoemde heer eene redevoering heeft uitgesproken over de buitenlandsche staatkunde van Engeland De redenaar wees er op, dat hij in deze kwestie eene zienswijze had, welke reeds die was geweest van sir Robert Walpole, den heer Charles James Fox, lord Grey en sir Robert Peel. De heer Bright hield vol dat het sedert 1688 ingevoerde stelsel, waarbij de magt in het koningrijk in handen kwam van eenige groote grondbezitters, slechts verwikkelingen met het uitenland heeft na zich gesleept, gevolgd door worstelingen en bloedvergieten, waardoor de algemeene vrijheid van Europa echter in het minst niet werd bevorderd. Al die verschillende oorlogen, waarvan spreker een overzigt gaf, hebben voor Engeland ten gevolge gehad eene uitgave van 2 milliarden, een pauperisme, waarover de vreemdeling verbaasd staat en belastingen, welke de vrijheid der Britsche industrie belemmeren. Die oorlogstijden, zeide spreker, konden voor de ijzeren eeuw van ons land doorgaan. De strijd in Indie en China is het gevolg geweest van eene staatkunde, welke haren roem stelt in de overheersching en de onbegrensde verovering van verwijderde landstreken. Wanneer men beweert, dat de nationale handel door dit stelsel gebaat is, begaat men eene grove dwaling; al de kolonien van Engeland hebben verliezen voor het moederland na zich gesleept, met uitzondering van Australië. Onze uitgave van militairen en maritimen aard, zijn ten gevolge van de staatkunde, welke wij volgen, sedert 20 jaren van 12,000,000 pd. St. op 22,000,000 pd. St. 's jaars gestegen.

Vervolgens besprak de heer Brigh de vrees, welke de fortificatiën van Cherbourg in Engeland hebben verwekt. «Wat heeft Napoleon III gedaan? zeide de heer Bright, hij heeft een voor 10 jaren begonnen vestingbouw voltooid. Ongehoord! Alsof wij geen Gibraltar, geen Malta, geene vesting op de Ionische eilanden, geen Alderny bezaten! Wat zal men zeggen van eene natie, welke voortdurend in den ziekelijken waan verkeert, dat men haar wil aanvallen, eene natie van 30,000,000 menschen, de eenige op den aardbodem, onder een bestuur geplaatst, dat wij allen achten, al willen wij het ook verbeteren, en welke eene magt en eene welvaart zonder wedergade bezit! Geen heirweg leidt naar Brittannie, de vrije golven omgeven dag en nacht zijne kusten en toch zijn hier lieden, wier vrees zoo groot is dat zij die niet alleen in stilte aan hunne vrienden toevertrouwen, maar ook in leidende artikelen en van den kansel, ten aanhoore van honderdduizende hunner landgenoten, luide verkondigen! Ik wenschte hier den grond te kunnen leggen van eene revolutie der volksmeening, gelijk aan die, welke 30 jaren geleden met betrekking tot het stemregt en de doodstraf plaats vond; het zoude een der beste en heiligste revolutien zijn, welke men ooit beleefd heeft. Ongelukkig gaan dergelijke revolutien, — welke een duurzamen en vruchtbaren zegen aanbrengen, een zegen, die meer is dan aan een bedelaar 6 pence te geven en daarna niet meer na hem om te zien, — niet uit van staatslieden, maar van meetings gelijk deze. Aan u staat het te beslissen of de grootheid van Engeland eene voorbijgaande of duurzame zal zijn wanneer men wij zegt dat de grootheid van Engeland blijkt uit onze staats-inkomsten ten bedrage van 100,000,000 pd St, dan antwoord ik dat wij ook 1,100,000 bewoners van armhuizen tellen en dat de armenbelastingen in 1856 7,200,000 pd. St. beliep. Een dagbladschrijver te Calcutta herinnerde er mij onlangs aan, dat Rome 800 jaren lang dezelfde staatkunde als Engeland gevolgd heeft. Zullen wij een voorbeeld nemen aan het oude heidensche, met bloedbevlekte Rome? En wat is Rome thans? Rome is eene stad der dooden, zelfs zijne taal is dood. Neen, er bestaat geene duurzame nationale grootheid, wanneer zij niet op moraliteit steunt. De zedelijke wet werd niet alleen voor de menschen als individuen, maar ook voor de natien geschreven. Wij bezitten niet, even als een volk der oudheid, de *Urim* en *Thummim*, de profeterende edelgesteenten op de borst van Aäron, doch wij dragen in onzen boezem de onveranderlijke en eeuwige grondstellingen van de moraliteit en het regt, en wanneer wij ons door deze laten leiden, kunnen wij als natie voortdurend groot en als volk duurzaam gelukkig zijn."

— In den toestand van den transatlantischen telegraaf, is nog geene verandering gekomen.

De voormalige ingenieur der maatschappij, de heer Whitehouse, heeft aan de bladen een brief gerigt, waarin hij zijne diensten op nieuw aan de maatschappij aanbiedt. De heer Whitehouse verklaart, dat hij dit aanbod doet uit een gevoel van pligt, omdat hij een zoo ruim aandeel aan de uitvoering van het plan heeft gehad en dat hij overtuigd is, dat de trans-atlantische kabel spoedig weder in werking kan worden gebragt. Hij vraagt bij gevolg magtiging om het noodige onderzoek in te stellen, en zegt, dat zoo de uitslag daarvan aan zijne verwachtingen voldoet, hij het aanbod zal doen de communicatie met New-Foundland voor zijn eigen risico te heropenen en te onderhouden tegen genot van eene matige provisie.

De ingenieur zegt dat de ondervinding, welke hij tijdens de vervaardiging van den kabel heeft opgedaan, en het gebruik, dat hij er daarna van heeft gemaakt, hem in staat stellen te verzekeren, dat weinige dagen voldoende zullen zijn om te weten wat er van den kabel zij.

— De *Great Eastern-Steam-Navigation-Compagny* heeft besloten, maatregelen te nemen om de *Leviathan* te verkoopen en de maatschappij te ontbinden. Eene nieuwe maatschappij waarin een groot aantal deelhebbers, in de oude compagnie heeft deelgenomen, is reeds gevormd met het doel het schip aan te koopen en verder uit te rusten.

— Te Bradford heerscht sedert eenige dagen eene groote ontsteltenis Er hebben zich namelijk 60 gevallen van vergiftiging voorgedaan, waarvan bereids 10 den dood ten gevolge hebben gehad. De bewerker van dit ongeluk is een jong apothekersbediende, die aan een banketbakker rattenkruid had verkocht in plaats van gevraagde onschadelijke kleurstof. Met dit ingredient waren zoo vele bonbons vervaardigd, dat daarmede gemakkelijk al de bewoners der stad vergiftigd hadden kunnen worden.

— Bij Lloyd's is de tijding ontvangen van het verbranden der *Eastern City*, eene der stoombooten der Black Ball linie op Australie

De *Eastern City* was een fraai schip van 1368 ton en het eigendom der heeren Baines en Co Het werd gevoerd door kapt. Johnston, en verliet den 10 Julij de Mersey, stevenende naar Melbourne, hebbende aan boord 180 passagiers, 47 man officieren en matrozen en meer dan 1600 ton lading.

De boot had eene gelukkige reis tot aan de linie gehad, en alles voorspelde eenen voorspoedigen overtogt, toen in den namiddag van 25 Augustus het geroep: brand! van het voordek weêrgalmde. Alle pogingen om het vuur te blusschen waren vruchteloos, en men maakte zich gereed om de booten neêr te laten en ze van eenige provisiën te voorzien. Maar de zee ging hoog en indien de reizigers in de booten waren gegaan, zouden zij waarschijnlijk aan den dood niet ontsnapt zijn.

Gelukkiglijk kreeg men een zeil in zigt. Het transportschip *Merchantman*, kapt. Brown, komende van Londen en zich begevende naar Calcutta met troepen, zag de noodseinen der stoomboot en snelde ter harer hulp. Met uitzondering van een man, zekeren M. Lean, een passagier, werden alle de zich aan boord der *Eastern City* bevindende personen gered Een uur nadat allen overgebragt waren op den *Merchantman* stond de boot geheel in vlam en eenige oogenblikken later bleef er niets meer van over.

De ongelukige, die zijn leven bij die ramp verloor, was ziek en lag in zijne kooi, toen de brand uitbarstte. Men veronderstelt dat hij door den rook is gestikt.

De oorzaak dier ramp schijnt aan zelfontbranding der lading te moeten worden toegeschreven.

FRANKRIJK.

— De Fransche regering had in 1855, wegens het gebrek aan scheepsruimte en den hoogen prijs der scheepsvracht, het regt op den invoer van schepen en van eenige voor den scheepsbouw noodzakelijke artikelen tijdelijk verlaagd. Wegens de veranderde omstandigheden heeft zij thans onnoodig geacht, die maatregelen verder in werking te houden. De protectionnisten zijn daardoor eenigermate bekomen van hunne bezorgdheid, waarin zij door de voortdurende vrijlating van den graanhandel geraakt waren.

— In het officieel gedeelte van den *Moniteur* wordt mededeeling gedaan van een op voorstel van prins Napoleon, door den keizer genomen besluit, ten doel hebbende eene reorganisatie van het Algerijnsch bestuur, in den geest van het decreet, waarbij het algemeen gouvernement van Algerie is afgeschaft. De prins heeft in een rapport aan den keizer de beginselen opengelegd, waarop het nieuw administratief stelsel van Algerie gegrond is. Het hoofddenkbeeld van het nieuwe decreet is: eene vereenvoudiging van beheer en eene meer vrije beweging der verschillende afdeelingen van het bestuur, door aan de plaatselijke autoriteiten, ten aanzien van onderscheidene punten, attributen toe te kennen, die tot nu toe slechts aan den gouverneur generaal behoorden.

— De *Moniteur* heeft een artikel aan de zaak der *Charles Georges* gewijd. Daarin wordt gezegd dat de regering des keizers de bekende eischen tot vrijstelling van den kapitein, tot teruggave van het schip en het verleenen eener schadevergoeding aan de betrokken personen, niet eer tot Portugal gedaan had, dat nadat zij door een herhaald onderzoek tot de diepe overtuiging was gekomen van haar goed regt. Wat toch, zegt de *Moniteur*, is gebeurd? Een Fransch vaartuig, door de koloniale regering van het eiland Réunion gemagtigd om vrije negers, langs vrijwilligen weg aan te werven, is door een Portugeesch schip aangehouden in de baai van Conduccia, welke bezitting eene aanhoorigheid is van Mozambique gebragt, wordt de *Charles Georges*, die 110 negers, aangeworven deels te Mayotte en in Groot Comora en deels te Matibone, op de Portugesche kust, aan boord had, door eene regtbank schuldig verklaard aan slavenhandel. De kapitein werd diensvolgens veroordeeld tot twee jaren gevangenisstraf, het schip werd verbeurd verklaard en de negers ter beschikking der plaatselijke autoriteiten gesteld.

Maar nu is, ingevolge de verklaringen van den kapitein en het onderzoek, door het ministerie van marine ingesteld, bewezen dat de aanhouding der *Charles Georges* buiten het gebied heeft plaats gehad, dat tot de Portugesche jurisdictie behoort. De regtbank te Mozambique had dus geen regt, kennis van de zaak te nemen. Maar wanneer men de bewering van Portugal's zijde al aanneemt, dat de aanhouding binnen het gebied van zijne jurisdictie heeft plaats gehad, dàn nog is het gedrag der autoriteiten te Mozambique niet te regtvaardigen. Om dit aan te toonen is het genoeg, dat de gouverneur-generaal en de commissie, belast met het onderzoek dezer aangelegenheid, geen acht geslagen hebben noch op de geregelde papieren, waarvan het schip was voorzien en die de wettigheid zijner lading bewezen, noch op de tegenwoordigheid aan boord van een gemagtigde der Fransche regering, noch eindelijk van een der omstandigheden, welke geen twijfel nopens de wettigheid van de zending des vaartuigs of de volledig goede trouw van den kapitein overlieten.

Het mag te meer verwondering baren, dat de Portugesche autoriteiten slechts slavenhandel hebben willen zien in handelingen, die volkomen omschreven en geregeld zijn door Frankrijks wetgeving van 19 Nov 1857, dat is eenige dagen vóór de aanhouding der *Charles Georges*, daar de gouverneur-generaal aan de gouverneurs der districten eene circulaire heeft doen toekomen, welke juist ten doel had hun gedrag ten aanzien van Fransche schepen, die in eene Portugasche haven kwamen tot het aanwerven van arbeiders, voor te schrijven. Die instructiën nu bevelen de grootste omzigtigheid, ten einde deze schepen niet op ééne lijn gesteld worden met die, welke zich aan slavenhandel schuldig maken.

Verder wordt in die circulaire gezegd, dat, wanneer zich Fransche vaartuigen in eene Portugesche haven met dat doel vertoonen, de autoriteiten zich moeten bepalen om de bevelhebbers dier bodems de voorschriften te doen kennen, volgens welke de aanwerving en inscheping van negers verboden is en van de kapiteins eene geschrevene belofte te eischen, dat zij zich dienovereenkomstig zullen gedragen.

Duidelijk was dus omschreven, hoe men zich ten aanzien der *Charles Georges* had te gedragen. Het is dus onbegrijpelijk, dat men in strijd met die voorschriften en pligten heeft gehandeld.

De *Charles Georges* is naar Lissabon gebragt, om aldaar in appèl gevonnisd te worden voor een hooger geregtshof. De regering des keizers, welke sedert het ontstaan van het geschil niets heeft nagelaten, om het Portugesche gouvernement in te lichten nopens den waren aard dezer aangelegenheid, hoopte dat het kabinet van Lissabon, na kennis bekomen te hebben van alle omstandigheden en de documenten, bij de instructie te Mozambique gevolgd, zich zou haasten om de onregelmatigheid te erkennen, waaraan de gouverneur-generaal der kolonie zich had schuldig gemaakt ten aanzien van een vaartuig, dat zelfs niet verdacht mogt worden van slavenhandel. Die hoop werd al dadelijk verijdeld. Maar de Portugesche regering, na een naauwkeurig onderzoek tot een juister inzigt gebragt, heeft later aan de regtmatige vertoogen van de keizerlijke regering toegegeven Een besluit zoozeer overeenkomstig met de billijkheid, terwijl zij alle sporen van oneenigheid tusschen beide landen doet verdwijnen, zal, wij twijfelen daaraan geenszins, ten gevolge hebben dat de onderlinge betrekkingen weer die hartelijkheid zullen bekomen, welke zij vóór het betreurenswaardige voorval gehad hebben.

DUITSCHLAND.

— Naar men van goederhand verneemt, wordt thans tusschen Oostenrijk en Rusland onderhandeld, over het sluiten van een nieuw handels en scheepvaartverdrag, daar de termijn van het thans bestaande binnen kort zal afgeloopen zijn.

— Dat gedeelte van den Caucasus, 'twelk zich uitstrekt van de bronnen van den Terek tot aan de vallei van Charo Argounn, is aan het Russische gezag onderworpen.

— Eenige dagen geleden had te Weenen eene gebeurtenis plaats, die in den handel aldaar geen geringe sensatie maakte. Een der voornaamste bankiershuizen, dat eene betaling aan de *Credit Anstalt* te doen had, zond daartoe elf stuks honderd guldens banknoten. Dit papier werd echter teruggezonden, als zijnde valsch. Bij nader onderzoek bleek, dat gezegd bankiershuis deze banknoten daags te voren uit de centrale kas van de nationale bank ontvangen had. De bank zelve had dus deze noten voor echt gehouden.

— De koning en de koningin van Pruissen zijn den 19den dezer te Meran aangekomen.

— In het Badensche is men zeer tevreden over de wijnlezing, daar de druiven, zoowel in kwaliteit, niets te wenschen overlaten. Dit is ook in den Elzas en de andere naburige depatementen in Bourgondie het geval. Ook de tabak is in het Badensche goed gelukt.

— In den nacht van 29 op 30 Oct. is de beroemde reizigster Ida Pfeiffer, te Frankfort, na eene langdurige ziekte overleden.

— De secte der Mormonen is in Zwitserland toenemende.

— Naar men verneemt heeft de keizer van Rusland aan Polen op nieuw vrijstelling verleend van het leveren van recruten voor het leger, en wel voor drie jaren. Men zal zich bij deze gelegenheid herinneren, dat de eerste vrijstelling verleend werd om eenige vergoeding te schenken voor de talrijke aanwervingen gedurende den oorlog met Engeland en Frankrijk, waardoor de bevolking aldaar zeer gedund werd.

— Den 16den October, tusschen 3 en 6 ure heeft te Tonsberg eene aardbeving plaats gehad, waardoor eenige huizen zijn ingestort. Gelukkig heeft men geen verlies van menschenlevens te betreuren.

— Volgens de *Börsen-Ztg.* zou het Oostenrijksche ministerie weldra eene wijziging ondergaan, hoofdzakkelijk daarin bestaande, dat het ministerie van eeredienst van dat van openbaar onderwijs gescheiden zal worden; zullende graaf Thun met de leiding van laatstgenoemd departement worden belast. Voorts zou het ministerie van koophandel in eene eenvoudige afdeeling bij dat van finantien veranderd worden. De faodale partij, die noch den minister van finantien, von Bruck, noch dien van koophandel, von Toggenburg, gaarne ziet, meent daarin een middel te kunnen vinden om ten minste van laatstgenoemde ontslagen te worden. Het is dezelfde invloed, die er waarschijnlijk in slagen zal om graaf Buol voor den heer Bach het veld te doen ruimen, daar eerstgenoemde als een hinderpaal voor de verzoening met Rusland beschouwd wordt.

—De Oostenrijksche staatsschuld, minder dan 5. pCt. rente gevende, kan, des verlangd wordende, tot het volle bedrag geconverteerd worden in nieuwe stukken, nieuwe Oostenrijksche Währung, welke laatste gerekend wordt à 105 per 100 C. M.

— Het laatste berigt over den afloop der Leipziger mis, luidt niet gunstiger dan het vroegere. Ten gevolge van den onbelangrijken uitvoer naar Amerika, is meer dan de helft van de aangevoerde handels-artikelen onverkocht gebleven. Ook waren de meeste Russische en Poolsche koopers niet verschenen. Met uitzondering van hazen-, otter- en das-vellen, die tot vrij goede prijzen gezocht waren, bleef de omzet in pelterijen zeer onbeduidend.

— Aan in-, uitgaande en doorregten is gedurende de eerste zes maanden van dit jaar, in de gezamenlijke tolverbonds-staten ontvangen, de som van 13,268,407 daalders, zijnde 358,298 daald. meer, dan in het eerste semester van het vorige jaar.

— Den 23sten Oct. werd op het slot Langenburg de trouwplegtigheid voltrokken van den erfprins van Saksen-Meiningen met de prinses Feodore von Hohenlohe-Langenburg.

BELGIE.

— Den 27sten October heeft de inwijding plaats gehad van den Belgisch-Luxemburgsche spoorweg, waardoor Arlon op vijf uren afstands van Brussel is gebragt. De plegtigheid werd bijgewoond door den koning, den hertog en de hertogin van Braband, de graaf van Vlaanderen, de ministers en een groot aantal andere aanzienlijke personen.

Bij gelegenheid der aanspraak door den koning gehouden, heeft hij onder anderen deze woorden gebezigd: »Mijne regering begint zeer lang te duren," welke woorden algemeene verwondering hebben verwekt. Een gerucht als zoude de koning voornemens zijn te abdiqueren, reeds vroeger verspreid, heeft daardoor nieuw voedsel gekregen. Van alle zijden des lands hoort men den wensch uiten, dat dit gerucht tot heil des lands niet bewaarheid moge worden.

— Naar men hier wil weten, werd sedert eenigen tijd op de Belgisch-Fransche grenzen eene buitengewone bedrijvigheid van de Fransche politie opgemerkt. Een dagblad, dat te Quiévrain het licht ziet, is de oorzaak van dit verschijnsel op het spoor gekomen. De Fransche politie zou namelijk te weten gekomen zijn, dat de broeder van Orsini op het punt staat, onder den aangenomen naam van Orioli, in Frankrijk binnen te sluipen en wel met bedoelingen, die gevaarlijk voor de keizerlijke dynastie geacht worden.

FRANKRIJK en PORTUGAL.

— De vraag, die zoo lang onze verwachting gespannen heeft, »zal Portugal aan de eischen van Frankrijk voldoen?" is nu beslist. Er is een rustpunt gekomen, waarbij wij onwillekeurig terugzien op het gebeurde. Het is er echter ver van af, dat wij omtrent alle feiten die volkomen zekerheid zouden bereikt hebben, welke een billijk oordeel moet voorafgaan en leiden. De tijd zal regt moeten doen over berigten, die nu nog met elkander in strijd zijn. Als men Frankrijk hoort, als regter in zijn eigen zaak, gebruik makende van eene drukpers die niet vrij is, dan schijnt het onregt door Portugal aan Frankrijk aangedaan zoo groot, dat het juist daardoor wantrouwen opwekt. Welk een graad van stoutheid en overmoed zou het zwakke Portugal moeten bereikt hebben, om het reusachtige Frankrijk, zonder schijn of schaduw van regt zoo te beleedigen! De uitslag heeft geleerd dat Portugal waarlijk niet zoo overmoedig is, en dat het op de hulp van Engeland niet veel kan steunen.

Twee vragen verdienen vooral onze opmerkzaamheid: 1°. Is het schip aangehouden binnen of buiten Portugal's regtsgebied? 2°. Waren de negers, die zich aan boord bevonden, slaven of vrije arbeiders?

Als men het verhaal raadpleegt, door den *Moniteur* gegeven, dan schijnt de eerste vraag ten voordeele van Frankrijk beslist te moeten worden; terwijl zij daarentegen door anderen ontkennend wordt beantwoord. Het officieel verslag gaat echter verder; daarin wordt de knoop doorgehakt en beweerd, dat het niets tot de kwestie doet, of het schip al of niet binnen Portugal's gebied genomen is, dat Portugal in ieder geval onregt gepleegd heeft.

Wij kunnen ons moeijelijk met deze bewering vereenigen. Die te veel bewijzen wil, bewijst niets, is hier volkomen van toepassing. Is het schip binnen het regtsgebied van Portugal genomen, hoe kan Frankrijk het dan aan de kennisneming van den Portugeschen regter onttrekken? Frankrijk had alleen het regt, om te onderzoeken of de vormen der Portugesche regtpleging waren in acht genomen; verder ging in dat geval zijn regt niet. Wat zou er van de zelfstandigheid der volken overblijven, als hun het regt werd ontzegd, om in hun eigen land regt te doen spreken naar hun eigene wetten, als die wetten, overtreden worden? Is het bij den aanslag op het leven van den Franschen keizer niet gebleken, dat de Engelsche regter niet kon en mogt gedwongen worden, om naar andere dan naar Engelsche wetten regt te spreken? Hoeveel minder mogt aan Portugal het regt ontnomen worden om, aangenomen dat het schip op Portugeesch grondgebied genomen is, regt te spreken over een misdrijf binnen zijne grenzen gepleegd? Indien het aan een volk vrijstaat, wat niet betwist kan worden, om in zijn eigen gebied schadelijke soorten van handel en verkeer te weren en te straffen, zou het dan aan dat volk niet geoorloofd zijn, binnen zijn gebied zoowel den slavenhandel als het aanwerven van vrije arbeiders te weren? En is het niet uit het officieel verslag erkend dat Frankrijk een deel der slaven op Portugeesch grondgebied heeft aangeworven? Tot het regt van Portugal, om de zaak aan het oordeel zijner regters te onderwerpen, doet het niets af, of er al dan niet onderscheid moet gemaakt worden tusschen vrije arbeiders en slaven; voor dat regt is het onverschillig of het al dan niet wenschelijk ware dat Partugal, het aanwerven van vrije arbeiders veroorloofde. Portugal heeft binnen zijn gebied het regt te weren wat het weren wil, zelfs het aanwerven van vrije arbeiders. Zeker zal niemand in het aanwerven van soldaten, die vrijwillig dienstnemen, het hatelijk karakter van slavenhandel ontdekken, maar toen onlangs het regt der Staten ter sprake kwam om het aanwerven van krijgslieden binnen hunne grenzen door andere natien te verbieden, toen heeft geene enkele stem zich daartegen verzet; en te regt, want ieder is meester in zijn eigen land. Maar waarom zou Portugal dan meer gedwongen kunnen worden om in zijn gebied, zoogenaamde vrije arbeiders te laten aanwerven als Zwitserland om het aanwerven van krijgslieden toe te staan? Wanneer de *Charles Georges* op Portugeesch gebied genomen is, doet het eigenaardige verschil tusschen zee- en landregt hier niets af. De arbeiders zijn wel op zee vervoerd, maar aangeworven op het land. Zou Frankrijk het beginsel verdedigen dat het feit daardoor gewijzigd wordt en moest men aannemen dat de strafbare daad te land gepleegd, straffeloose wordt, omdat het *corpus delicti* overgebragt is op een Fransch schip, zelfs al bevond dat Fransche schip zich nog binnen het regtsgebied der beleedigde partij, dan komt men tot de ongerijmdheid, dat zelfs zeerooverij straffeloos kan worden gepleegd, zoodra de buit en de roover in een Fransch schip zijn geborgen.

Is daarentegen de *Charles Georges* genomen buiten het regtsgebied van Portugal, dan is de vraag minder gemakkelijk te beantwoorden, zelfs als het bewezen is, dat de kapitein tegen de wetten van Portugal gehandeld heeft. Die den schuldige in een vreemd land of binnen het regts- en magtsgebied van dat land wil aanhouden, mag dit zeker niet doen zonder de tusschenkomst in te roepen van het land waar de schuldige zich bevindt, en of die dan uitgeleverd zal worden, hangt van internationale overeenkomsten af.

Neemt men nu de fictie aan, dat schepen in vrije zee geacht worden een bewegelijk deel uit te maken van het land waartoe zij behooren, dan staat het gewelddadig aangrijpen en opbrengen van zulk een schip gelijk met het gewelddadig grijpen en wegvoeren van eenen schuldige in zijn eigen land, en wij zouden ons dan met de uitspraak van Heffter moeten vereenigen: dat in vredestijd geen staat eenig regt heeft, iets tegen een vreemd schip te ondernemen, zoo lang het in open vrije zee is, behalve in geval van noodweer en zeeroof. Men heeft wel getracht, om den slavenhandel met zeerooverij gelijk te stellen, doch dit is in het volkenregt niet algemeen erkend, zoodat indien de *Charles Georges* buiten Portugeesch regtsgebied is aangehouden, het regt van Portugal minstens zeer twijfelachtig wordt.

Het komt ons echter zeer waarschijnlijk voor, dat de aanhouding heeft plaats gehad binnen Portugeesch gebied. De ontkenning van de zijde van Frankrijk steunt slechts op de verklaring van den kapitein, de eigenlijke beschuldigde, terwijl het tegenovergestelde door de Portugesche autoriteiten, door welke de aanhouding is geschied, wordt volgehouden. Ons dunkt dat de laatsten meer geloof verdienen dan de eersten. Dit schijnt ook de Fransche regering gevoeld te hebben, die daarom haar regt tracht te bepleiten, ook in het geval van aanhouding binnen Portugeesch gebied, waarin zij echter volkomen in het ongelijk is.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat zij daarom liever tot geweld dan tot eene scheidsregterlijke uitspraak hare toevlugt genomen heeft; maar als bij het gevoel van ongelijk, de magtige geweld laat beslissen, dan bestaat er tusschen de volken geen ander regt dan dat van den sterkste.

In onze eeuw zal echter geen volk dit willen erkennen. Maar waarom dan het regt geschonden?

Of de negers in de *Charles Georges* dus vrije arbeiders of slaven waren, doet tot de regtskwestie eigenlijk niets af. Niet de Fransche regering ~~maar~~ de Portugeesch regter had dit te onderzoeken en aan diens uitspraak moet zich de Fransche kapitein onderwerpen.

Laten wij echter ten overvloede ook eens zien wat daarvan is. De Fransche kapitein beroept er zich op: 1°. dat er een ambtenaar der Fransche regering aan boord was; 2° dat hij voldaan had aan het decreet van 1852, waarbij naauwkeurig wordt voorgeschreven, hoeveel levensmiddelen, water, enz. aan boord moet zijn, om de vrije emigranten behoorlijk te kunnen verzorgen; 3°. dat zijn schip wel de uitwendige teekenen had, die bij het decreet van 10 Dec. 1836, als kenteekenen van slavenhalers zijn opgegeven, maar dat daaruit geen bewijs tegen hem kon voortvloeijen, aangezien schepen, voor het vervoer van vrije arbeiders gebezigd, op dezelfde wijze als in dat decreet bedoeld, moeten uitgerust zijn.

Het eerste argument beteekent niet veel; die ambtenaar was geen gezant, geen diplomatisch persoon en kon dus eene onwettige handeling, als die bestond, niet dekken.

Het tweede bewijst nog minder; men kan op een schip ruim voorzien van levensmiddelen, evenzeer en nog beter slaven vervoeren, dan op een slecht uitgerust schip.

Van het derde kan men zeggen, dat als de bij de wet opgevene kenteekenen voor slavenhalers, omdat die kenteekenen ook noodwendig aanwezig zijn aan schepen voor den overvoer van vrije negers, daarom niet volledig bewijzen, dat een schip een slavenhaler is, zij in allen gevalle het vermoeden van slavenhandel doen ontstaan en dus de aanhouding wettigen, behoudens het nader door den schipper aan den regter te leveren bewijs, dat hij vrije negers en geene slaven overvoerde.

Is dit bewijs aanwezig? Frankrijk beweert dat de negers vrijwillig gecontracteerd hebben. De markies Loulé verklaart dat zij geen pas konden vertoonen en dat zij in tegenwoordigheid eener commissie uit de notabiliteiten van Mozambique bestaande, beweerd hadden, dat zij tegen wil en dank naar het schip waren gevoerd.

Als men nu bij deze tegenovergestelde beweringen, eene gissing mag wagen, dan kan die niet in het voordeel van Frankrijk zijn. Wie, die eenige kennis van negers heeft, weet niet dat de gunstigste aanbiedingen ze in hun eigen land naauwelijks tot eenig werk brengen?

Die zoogenaamde vrije arbeiders, zij doen wanhopende pogingen om aan hunne meesters, men moge ze dan huurders noemen, te ontsnappen. Waar drie en twintig menschen in een klein vaartuig zich aan de golven prijs geven zoo als zij op Martinique gedaan hebben, daar schijnt de vrijheid niet groot te zijn. Wij herhalen echter, deze kwestie doet niets ter zake af. Frankrijk had geen regt, de *Charles Georges* aan de regtsspraak van den Portugeschen regter te onttrekken, omdat het erkend is, dat de negers voor een deel op het Portugeesch grondgebied zijn ingescheept en het aangenomen mag worden, dat het schip in Portugesche wateren genomen is.

Wordt het voorbeeld van Frankrijk dus door de overige groote mogendheden gevolg, dan zijn al die edele uitboezemingen in het Parijzer congres geschied, niets dan ijdele woordenpraal en dan loopen althans de staten van minderen rang groot gevaar, ten hunnen aanzien het eerste beginsel van het volkenregt, de onafhankelijkheid van iederen souvereinen staat, te zien schenden.

MARKTBERIGTEN.

Rotterdam 6 November.

Onze markt behoudt voortdurend een zeer kalm aanzien, zoodat wij sedert onze vorige weinig of geene verandering van eenig belang te vermelden hebben. De stemming bleef in het algemeen dezelfde, daar de houders, verre van zich te laten ontmoedigen door deze aanhoudende stilte, steeds met veel vertrouwen de toekomst tegemoet schijnen te gaan en althans nog weinig geneigdheid toonen om door lagere prijzen den verkoop te dwingen; zoodat de prijzen der meeste hoofdartikelen nog geen nadeeligen invloed van dezen werkeloozen toestand ondervinden. Daarentegen is bij de koopers de lust tot ondernemingen nog eer flaauwer dan vroeger en bepaalden zich de omzettingen uit de hand tot geringe hoeveelheden, welke voor onmiddelijke behoeften genomen werden.

De oorzaken hiervan zijn te vinden, eensdeels in de geldschaarschte, welke zich hier begint te doen gevoelen, als een natuurlijk gevolg der enorme geld massa's, welke binnen korten tijd door de N. H. M. veilingen geabsorbeerd zijn of nog gevorderd worden, — en welk ongerijf sedert eenigen tijd ook op de buitenlandsche beurzen bemerkbaar is, hebbende daartoe de poging der Oostenrijksche regering — om door betaling in spetie bij de bank de waarde van het rijkspapier te releveren en met spetie te doen gelijk staan — natuurlijk veel bijgedragen; terwijl desniettemin het zilver thans te Weenen weder met 2½ pCt. premie wordt betaald.

Anderdeels zijn het de verschillende, aan het tegenwoordige saisoen eigene omstandigheden, waaraan de heerschende kalmte kan worden toegeschreven; daar een ieder zich op den matigen prijsstand der verschillende artikelen in de najaarsveilingen van het voor den winter noodige heeft voorzien, terwijl de verzendingen Rijnopwaarts door den lageren waterstand minder geregeld beginnen te worden en buitendien een ieder op het laatst van het jaar zijne operatien zooveel mogelijk concentreert en de loopende zaken afspint, ten einde bij het begin van een nieuw tijdvak zoover doenlijk een zuiver resultaat van het afgeloopene voor zich te zien.— Alleen *Gutta Percha* maakte eene uitzondering op den algemeenen stand, zijnde dit artikel belangrijk gestegen ten gevolge der vraag op speculatie, gebasseerd op de waarschijnlijkheid, dat men weder groote hoeveelheden zal noodig hebben, tot het maken van een nieuw kabel voor Anglo-Amerik.-Telegraaf-verbinding; daar de thans bestaande, helaas aan de verwachting niet beantwoordt, en daarmede geen verstaanbare teekenen meer over te brengen zijn, zonder dat men tot nog toe de juiste oorzaak daarvan heeft kunnen opsporen. *Gom Elastiek* werd, als een daarmede verwant artikel, ook gunstig geinflueenceerd. — Hoewel de omzet in

Koffij weder zeer beperkt was en zich bepaalde bij hetgeen hier en daar nog voor consumtie gevraagd werd, zoo hield, even als hierboven reeds aangehaald, de vaste stemming der houders, de prijzen vrij goed staande en is onder 33 c. voor goed ord. *Java* niet te koop, terwijl hetgeen beneden dien prijs mogt worden aangeboden, waarschijnlijk grif zou te plaatsen zijn. Het totaal der verkoopen in de vorige maand beliep naauwelijks 24,000 bn. en op 1 dezer gingen ca. 8300 bn. *Padang* ex *Zeeland* tot 33 c. in de 2de hand over.

Suiker. Ruwe. De handel was sedert de laatste 14 dagen niet noemenswaard en zijn ons geene verkoopen uit de eerste hand bekend geworden. Houders pousseeren niet met zeilende ladingen, terwijl op de plaats niets aanwezig is; echter zouden tot ƒ 1 onder Sept.-prijzen moeijelijk koopers te vinden zijn.

Thee vast doch zonder levendigheid. Naar de *Zwarte* soorten bleef tot veilingprijzen eenige vraag. De afleveringen van *Java* uit de laatste veiling, zoowel voor consumtie als uitvoer, waren vrij belangrijk. In *Chinesche* ging weinig of niets om; beste *Congos* en *Souchongs* vinden iets meer attentie.

Rijst. Dit artikel blijft in navolging der graanprijzen steeds uiterst gedrukt, ofschoon de markt gedurende de laatste 14 dagen iets meer levendigheid vertoonde en tot lagere prijzen de navolgende afdoeningen tot stand kwamen, als: ca. 1700 bn. grove *Java* tot ƒ 7, ex *Daniel*; ca. 600 bn. grove *dito* tot ƒ 7¼, ex *dito*; 3600 bn. *dito* tot ƒ 6, ex *Duiveland*; 575 bn. *dito* tot ƒ 7¼; 300 bn. *dito* tot ƒ 6; 6000 bn. *dito* tot ƒ 6¼; 4200 bn. *Necransie* tot ƒ 4½.

Specerijen stil en onveranderd.

Tabak. In *Java* ging niets om dan 43 pakken, aangevoerd per *Fop Smit*, welke tot onbekend gebleven prijs uit de hand werden afgedaan.

Katoen. In weerwil der flaauwe berigten van Liverpool liep de, op 28 October door N. H. M, alhier gehouden veiling, zeer coulant af.

Huiden. Dit artikel beantwoordt niet aan de gunstige verwachting, welke men gedurende de zomermaanden daarvan koesterde, en deelt thans in de algemeene stilte.

In *Java Indigo* is niets omgegaan; de voor particulieren aangevoerde partijen zijn nog niet allen gelost.

Cochenille stil en onveranderd.

Tin hield zich op den verhoogden prijs van ƒ 72 goed staande en werden daartoe ca. 4000 blokken verhandeld; terwijl zelfs een paar partijtjes (350 blokken) tot ƒ72¼ à ƒ 72½ nemers vonden. Thans kan men weder tot ƒ 72 teregt komen.— De afleveringen gedurende de maand October bedroegen 20069 blok. tegen 14000 blok. in 1857.

Arak. De afdoeningen sedert onze vorige omvatten 50 leggers *Batavia*, ex *Cornelis Wernard Eduard*, en 96 leggers Soerabaija, ex *Eclips*, zijnde acohol 144⅞ sterk, beide partijen tot ƒ 130; terwijl men heden puike prima kwaliteit *Batavia* tot ƒ 120 zou kunnen koopen. Gisteren zijn te Amsterdam nog 50 leg. ex *Eclips* tot geheimen prijs afgedaan.

Bindrotting. De bij particulieren aangebragte partijen konden bij voortduring niet dan ƒ 3 à ƒ 5 onder veilingsprijs verkocht worden. Afgedaan zijn 2500 bossen per *Fop Smit*, 516 bossen per *Daniel* en 2700 bossen per *Willem Kroonprins der Nederlanden*. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 7323 bossen, terwijl bij particulieren alhier niets voorhanden is.

Scheepstijdingen.

VERTROKKEN.

Hellevoetsluis 26 Oct. *Stella Maris*, Leeflang, n. Batavia.
5 Nov. *Juno*, Bruyns, n Batavia.
Texel 26 Oct *de Zwaan*, van Hemmert, n. Batavia.
27. *Jacoba Cornelia Clasina*, Delclisur, n. Batavia.
2. Nov. *Stad Gouda*, Breuning, n. Soerabaija.
3. *Elisabeth en Antoinette*, Bezier, n. Batavia.
Vlissingen 30 Oct. *Whampoa*, v. d. Hoff, n. Batavia.

ZEILKLAAR.

6 *Comm. des konings v. d. Hem*, v. Zanten, n. Batavia.
6. *Prins Maurits*, Bart, n. Soerabaija; *Holland*, Aufmorth, n. Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam.

Naar Batavia, *Jannetje*, Lupcke; *Willem Kroonpr. der Nederl.*, de Bourchelles Zetteler.
„ Batavia, Samarang en Soerabaija, *Aegidia en Pauline*, Veltman.
„ Batavia en Soerabaija, *Fop Smit*, Hoefman.
„ Padang, *Gouv. van Swieten*, v. d. Harst.

Amsterdam.

Naar Batavia, *Concurrent*, de Wit.
„ Batavia, Samarang en Soerabaija, *California*, de Wijn
Sumatra, Grivel.
„ Batavia en Soerabaija, *Macao*, Kroll.
„ Samarang, *Julie Claire*, v. Oosteroom.
„ Samarang en Soerabaija, *Nicot*, Amesz; *Baron v Hardenbroek*, Henny.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia, per *Jacoba Cornelia Clasina*, kapt. Delclisur: De heeren J. van Brero en echtgenoot; F. Coers en familie; J. Diets, G. Briët; de dames Ronkel en 2 kinderen; K. Zon.

Naar Soerabaija: per *Stad Gouda*, kapt. Breuning: De weleerw. heer C. van Haefen, predikant, echtgenoot en 3 kinderen; mejuvr. A. Schröder; M. Braun; M. Naubauer; E. Weijel; M. Steinfaer; mevr. J. van Breemen.

Wisselkoers.

	ROTTERDAM.		5 Nov. AMSTERDAM.	
Londen.	2 m. ƒ 11.61¼	k. ƒ 11.67½	2 m. ƒ 11.60 G.	k. ƒ 11.67½ G.
Parijs.	2 „ „ 55 9/16	k. „ 55⅞	2 „ „ 55½ G.	k. „ 56 G.
Bord.	2 „ „ 55 5/16	k. „ 55 [illegible]	2 „ „ 55½ G.	k. „ —
Hamb.	2 „ „ 34⅛	k. „ 35	2 „ „ 34 [illegible] G.	k. „ 35 1/16 P.

Voor elk artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich persoonlijk als schrijver *voor de wet* verantwoordelijk

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co. Samarang.